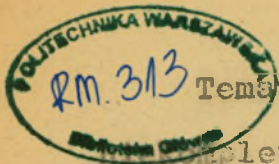

RM 313

Zestawienia

DOBORY DRZEW I KRZEWÓW Z PUNKTU WIDZENIA
PRZYRODNICZEGO

Temat opracowany w tym rozdziale jest nowy. Spisy roślin są kompletne. Zebrane zostały najważniejsze gatunki i odmiany, które w naszych warunkach klimatycznych mogą mieć zastosowanie przy urządzeniu terenów zielonych. Opracowane zostały krótkie grupy, które są ważne z punktu widzenia biologicznego, technicznego i użytkowego. Celowo pominięte zostały doборы ustalone na podstawie nauki o zespołach roślinnych /fitocenologia/, gdyż jest to zagadnienie wymagające opracowania specjalnego, ponieważ tego rodzaju doборы muszą być oparte na studiach naszych zespołów, które są w tej chwili niezupełne.

Drzewa i krzewy na gleby lekkie, piaszczyste i tereny wydymowe

Sposób przystosowania się roślin drzewiastych do bytowania w terenie piaszczystym i suchym jest inny. Jedne z nich mają specjalną budowę organów nadziemnych, która zmniejsza do minimum parowanie, innym ułatwia bytowanie zdolność korzystania z azotu atmosferycznego. Jest wreszcie grupa roślin, żyjąca w symbiozie z grzybami.

Obszerną grupę stanowią tu rośliny należące do rodziny strączkowych, które korzystają z azotu zawartego w powietrzu oraz mają silnie rozwinięty system korzeniowy, pozwalający im na mocne utwierdzenie się na lekkich glebach. Poza tym jest szereg gatunków, które nie mają specjalnych wymagań siedliskowych i rosną dobrze na każdej prawie ziemi. Na piaskach suchych będą należały do tych gatunków, które jako pierwsze osiedlają się na terenie i rozsiewają się same, zdobywając go tą drogą.

Wydmy i piaski lotne są siedliskiem bardziej jeszcze niesprzyjającym dla rozwoju roślin. Oprócz tego zachodzi w tym wypadku konieczność umocnienia terenu i zapobieżenia przenoszeniu się piasku z miejsca na miejsce. Od roślin, które mają spełnić to zadanie, wymaga się aby nie pozwoliły się łatwo wyrugować z terenu. Ciężkie odsłanianie

korzeni z piasku przez wiatr lub zasypywanie roślin zmusza je do wytwarzania korzeni przybyszowych i tylko gatunki o takich cechach mogą się oprzeć wiatrom i nie pozwolą usunąć z zajmowanego miejsca. Do takich roślin trzeba zaliczyć te gatunki, które wytwarzają pędy odroślowe lub odrośla korzeniowe a niekiedy jedne i drugie organa.

W grupie roślin nadających się na piaski i wydmy mamy szereg gatunków krajowych, także i obcych.

<i>Acer campestre</i>	<i>Cerasus Mahaleb</i>
" <i>dasycarpum</i>	<i>Cerasus siliquastrum</i>
" <i>Ginnala</i>	<i>Cladrastis lutea</i>
" <i>Negundo</i> ^{1/}	<i>Colutea arborescens</i>
" <i>tataricum</i>	<i>Cytisus</i> - cały rodzaj
<i>Alnus incana</i>	<i>Elaeagnus angustifolia</i>
<i>Amorpha canescens</i>	<i>Elaeagnus argentea</i>
" <i>fruticosa</i>	<i>Genista</i> - wiele gatunków
<i>Arctostaphylos Uva ursi</i> ¹	<i>Gleditsia triacanthos</i>
<i>Armeniaca vulgaris</i>	<i>Halimodendron argenteum</i>
<i>Artemisia Abrotandum</i>	<i>Hippophaë rhamnoides</i> ¹
<i>Berberis vulgaris</i>	<i>Laburnum alpinum</i>
<i>Betula verrucosa</i> ¹	" <i>andgyroides</i>
<i>Caluna vulgaris</i>	<i>Ligustrum vulgare</i>
<i>Caragana</i> - cały rodzaj	<i>Lycium halimifolium</i>
<i>Cerasus acida</i> ¹	" <i>vulgare</i>
<i>Cerasus avium</i>	<i>Morus alba</i> ¹
<i>Morus nigra</i> ¹	<i>Salix repens</i> ¹
<i>Padus serotina</i>	<i>Sarothamnus scoparius</i> ¹
<i>Populus Bolleana</i>	<i>Sorbus intermedia</i>
" <i>tremula</i>	<i>Symphoricarpus albus</i>

¹ Rośliny nadające się do utrwalenia wydmy

Potentilla fruticosa	Salix repens ¹
Prunus insititia	Sarothamnus scoparius ¹
" spinosa	Sorbus intermedia
Quercus borealis var. maxima	Symphoricarpus albus
Rhus typhina	" orbiculatus
Rhus glabra	Syringa vulgaris
Ribes Grossularia	Tamerix • cały rodzaj
Rosa atpina	Viburnum Lantana
" Eglauteria	
" rugosa ¹	<u>Iglaste</u>
" apinosissima ¹	Abies concolor
Rubinia pseudoaccia ¹	Juniperus communis ¹
" Holdtii	" var. hibernica
" viscosa	Picea canadensis
Salix acuffifolia ¹	" pungens
" arenaria ¹	Pinus silvestris ¹

Drzewa i krzewy na tereny wilgotne

Szereg gatunków drzew i krzewów spośród krajowych i obcych rośnie najlepiej na terenie wilgotnym, tworząc w przeciwieństwie do roślin kserofiatowych /lubiących teren suchy/ grupę hydrofilną /lubiącą teren wilgotny/. Dla tych roślin najlepszym siedliskiem jest teren niski lub podsiąkliwy, najczęściej w sąsiedztwie wód.

Nadmiar wody, pozostający przez czas dłuższy nad ziemią, wpływa niekorzystnie na rozwój systemu korzeniowego. Stąd przebywanie długo pod wodą powoduje śmierć drzewa "przez uduszenie". Dzieje się to dlatego, że korzenie drzew poza nielicznymi wyjątkami nie posiadają specjalnych urządzeń, umożliwiających im oddychanie pod wodą. Obserwujemy stąd unikanie przez rośliny drzewiaste terenów wybitnie mokrych. Drzewa i krzewy rosnące nad brzegami wód bieżących nie zapuszczają korzeni do wody.

Tereny łęgowe i łąki podmokłe porasta roślinność drzewiasta tylko w częściach suchszych, na brzegach, na kępach i ostrowiach, przy czym system korzeniowy jest wzniesiony ponad powierzchnię zalewną.

W przeciwieństwie do gleb terenów suchych gleby terenów wilgotnych zwykle są zasobne w próchnicę i niekiedy bardzo urodzajne, stąd i wzrost roślin jest szybszy. Spotykamy często partie leśne lub parkowe na terenach wilgotnych pokryte bujną roślinnością drzewiastą, przy czym charakterystyczne jest gęste podszycie, złożone z krzewów, podkrzewów i samosiewu drzew w różnym wieku.

Wobec dużych wartości zdobniczych i różnorodności form roślin należących do tej grupy zastosowanie ich jest szerokie. Służą one do obsadzania brzegów stawów, basenów, grobli, łęgów itp. Jeżeli jednak poziom wody gruntowej terenu obsadzonego jest zbyt niski, a podsiąkanie słabe, trzeba spośród doboru wyeliminować te gatunki, które takie siedlisko tolerują.

Alnus - cały rodzaj

<i>Betula nigra</i>	<i>Evonymus europaea</i>
" <i>pubescens</i>	" <i>latifolia</i>
<i>Cornus alba</i>	" <i>cerrucosa</i>
" <i>sanguinea</i>	<i>Fraxinus americana</i>
" <i>stolonifera</i>	" <i>excelsior</i>
	<i>Juglans mandschurica</i>
<i>Juglans sieboldina</i>	<i>Sambucus canadensis</i>
<i>Lonicera alpehena</i>	" <i>nigra</i>
" <i>coerulea</i> i inne	<i>Solanum dulcamara</i>
" <i>involuta</i>	<i>Staphyllea pinnata</i>
" <i>Morcowii</i>	" <i>trifolia</i>
" <i>tatarica</i>	<i>Salix acutifolia</i>
" <i>orientalis</i>	" <i>alba</i>

Nyssa silvatica	Salix alba var. pendula
Populus alba	" aurora
" canadensis	" daphnoides
" candicans	" elenantissima
" koreana	" fragilis
" laurifolia	" fragilis var. sphaerica
" nigra	" purpurea
" tremulus	" viminalis i inne
" tremuloides i inne	Ulmus laevis
" Wilsoni	Viburnum dentatum i inne
Padus racemosa	" Opulus
Padus serotina	" Opulus var sterile
Padus virginiana	
Pterocarya fraxinifolia	<u>iglaste</u>
Quercus coccinea	Picea excelsa
" palustris	Taxodium distichum
" robur	Taxus baccata
" sessiliflora	
Ribes nigrum - większość gatunków	
" rubrum	
Rhamnus cathartica i inne	
" Frangula	

Drzewa i krzewy na gleby bagienne i torfowe

Terren bagnisty jest stadium wstępnym powstawania torfowisk. Bagno w pierwszym okresie jest terenem odkrytym i niezadrzewionym, porośniętym roślinnością jedynie na brzegach. Pojawiające się później na jego powierzchni kępy są wynikiem osiedlenia się traw i roślin trwałych na miejscach płytszych, powstałych wskutek podniesienia się dna bagna przez odiedlenie dużych ilości gnijących części roślinnych

Dopiero na powstałych w ten sposób na kępach wyrasta samosiew, pochodzący z nalotu drzew rosnących na brzegach. Proces zarastania bagna i powstania na nim podłoża dla wzrostu roślin drzewiastych jest dość długi i współdziała w nim wiele gatunków roślin, wśród których największą rolę odgrywają mchy z rodzaju *Sphagnum* - najważniejszy element twórczy torfowiska.

Warunki dla bytowania roślin drzewiastych na glebach bagiennych i torfach są możliwe dopiero po ustabilizowaniu się "dna". Nowe osiedlenie liska jest dostępne tylko dla niektórych drzew i krzewów, gdyż są to gleby mokre i kwaśne.

Ponieważ przez przebywanie systemu korzeniowego pod wodą oddychanie jest utrudnione, niektóre rośliny przestawiają się do tego w ten sposób, że rosną płytko i mają charakterystyczny system korzeniowy, wysoko wzniesiony nad powierzchnię zalewaną /olcha/ lub specjalną budowę korzeni, które umacniają drzewo w podłożu i umożliwiają oddychanie korzeni pod wodą /cypryśnik/.

W grupie roślin drzewiastych rosnących na terenach torfowych przeważają krzewy, które są mniej narażone na wywrócenie przez wiatr niż duże drzewa, umocnione najczęściej zbyt słabo w podłożu o małej spójności.

<i>Andromeda calyculata</i> ¹	<i>Pieris japonica</i> ¹
" <i>pollyfolia</i>	<i>Populus canescens</i>
<i>Alnus glutinosa</i>	" <i>tremula</i>
<i>Armeniaca vulgaris</i>	<i>Quercus palustris</i>
<i>Betula nana</i> ¹	<i>Ribes nigrum</i>
" <i>pubescens</i>	" <i>rubrum</i>
" <i>nana</i>	" <i>Frangula</i> ¹
" <i>vulgaris</i>	<i>Rhododendron flavum</i> ¹
<i>Clethra alnifolia</i>	" <i>molle</i> ¹

<i>Dirca palustris</i>	<i>Salix aurita</i> ¹
<i>Empetrum nigrum</i>	" <i>cinerea</i>
<i>Kalmia angustifolia</i>	" <i>elegantissima</i>
" <i>latifolia</i>	" <i>lapponum</i> ¹
<i>Ledum palustre</i> ¹	" <i>pentandra</i>
<i>Myrica cerffera</i>	" <i>purpurea</i>
" <i>gale</i>	" <i>viminalis</i>
<i>Oxycoccus quadripetala</i>	<i>Taxodium distichum</i>
<i>Padus racemosa</i>	<i>Ulmus laevis</i>
	<i>Vaccinium uliginosum</i> ¹
	" <i>Vitisidaea</i>

Rośliny drzewiaste rosnące na glebach wapiennych.

Przeciwnieństwem roślin, rosnących na glebach kwaśnych /gleby bagniste i torfowe/, są gatunki, które najlepiej rosną w środowisku alkalicznym /wapień, kreda/. Istotą jest w tym wypadku odczyn alkaliczny, koniecznie potrzebny do wzrostu tych roślin, który powoduje obecność w podłożu wapnia w nadmiarze. Nie znaczy, to aby wapń w formie węglowodanów /wapień, kreda/ był podstawowym składnikiem pokarmowym i dopiero obecność jego w dużej ilości stwarzała optymalne warunki dla wzrostu roślin. Kwaśny odczyn gleb w parkach jest często przyczyną wx słabego wzrostu wielu roślin "wapnolubnych". Dla roślin bardzo wrażliwych na zakwaszenie gleby konieczne jest nawożenie solami wapnia.

Liściaste

<i>Acer campestre</i>	<i>Kerria japonica</i>
" <i>platanoides</i>	<i>Ligustrum vulgare</i>
" <i>Pseudoplatenus</i>	<i>Lonicera</i> - wiele gatunków
<i>Ailanthus glandulosa</i>	<i>Populus alba</i>
<i>Amelanchier ovalifolium</i>	" <i>tremula</i>
<i>Armenica vulgaris</i>	<i>Quercus borealis</i> var. <i>maxima</i>
<i>Betula carpatica</i>	" <i>sessiliflora</i>

Betula carpatica	Rhus typhina
" cerrucosa	Rhododendron hirstum
Cerasus Mahaleb	Ribes alpinum
" vulgaris	Rosa alpina
Caragana - wiele gatunków	" sanina
Clematis Vitalba - i inne	" Eglanteria
Colutea arborwscens	Sambucus nigra
Cornus mas	" racemosa
"	Sorbus Aria
Crataegus - -wiele gatunków	" aubuparia
Eytisus purpureus	" torminalis
Daphne Mezereum	Spiraea - wiele gatunków
Dryas octopetala	Syringa Josikaea i inne
Eagus - cały rodzaj	" vulgaris
Fraxinus - wiele gatunków	Symphoricarpus albus
Hippophae	" orbiculatus
Tilia platyphyllos	Juniperus nana
Ulmus campestris	" Sabina
Viburnum Lantana	Larix europaea
<u>Iglaste</u>	" Leptolepis
Abies alba	" polonica
" concolor	Picea omorica
" sibirica	Pinus nigra
Chamaecyparis Lawsoniana	" nigra var. austriaca
Juniperus communis	Taxus baccata

Drzewa i krzewy dobrze znoszące ocienienie

Srodowiskiem, w którym najlepiej obserwować można reagowanie roślin drzewiastych na ocienienie, jest las. Proces asymilacji u większości roślin iglastych dokonuje się w pewnym świetle i te gatunki /światłolubne/ w ocienieniu lub pod okapem innych roślin rosną sła-

bo , a niektóre z nich po krótkim czasie giną. Proces oczyszczania się strzały /u iglastych/ i pni /u liściastych/ u wielu drzew jest głównie wynikiem ich światłolubności. W dużym zwarciu drzew rosną silnie ku górze, aby uzyskać jak ~~żx~~ najwięcej światła potrzebnego dla procesów życiowych powodujących rozwój osobnika. Konary pozostające pod okapem górnym, pozbawione światła, stopniowo zamierają. Gałęzie po pewnym czasie kruszą się i opadają, a pnie i grube konary oczyszczają się. Podobnie reaguje na zwarcie większość krzewów. Nieliczne tylko drzewa i krzewy znoszą cień. Mniej jeszcze jest gatunków cienioblubnych. Są to gatunki /np. cis/, u których najważniejsze funkcje życiowe w warunkach rozproszonego światła przebiegają normalnie, a proces oczyszczania się pni i konarów nie występuje tak silnie, jak u światłolubnych.

O ile dla pierwszej grupy roślin można stosować terminy światłolubny i światłoządny, to tutaj użyć ~~razem~~ musimy określenia - znoszący ocienienie, a dla nielicznych - cieniolumbny. Występują tu drzewa i krzewy zarówno iglaste jak i liściaste. Znaczenie roślin drzewiastych znoszących ocienienie jest duże dla terenów zielonych. Istnieją bowiem partie w parku lub w agaz ogrodzie, gdzie rośliny światłolubne rosną źle, nie kwitną, mają chorobliwy wygląd, atakowane są często przez choroby i szkodniki, w wyniku czego przedwcześnie giną. Posadzone w tych miejscach rośliny znoszące cień będą rozwijały się lepiej, a niekiedy nawet dobrze.

Wyjątkowo duże znaczenie mają tu rośliny drzewiaste pokrywowe, zastępujące w partiach ocienionych runo leśne lub parkowe. Oczwiescienie należy uwzględnić przy tym wymagania glebowe i wilgotnościowe tych roślin.

Acer campestre

Cornus stolonifera

" *monspesulanum*

*Corylus Avellana*¹

" *tataricum*

" *maxima*

<i>Alnus ciridis</i>	<i>Corylopsis</i> - wiele gat.
<i>Amelanchier</i> - większość gatunków	<i>Daphne Mezereum</i> ¹
<i>Baxus</i> - cały rodzaj	<i>Evonymus nana</i>
<i>Berberis</i> - gat. zimozielone	" <i>europaea</i> ¹
<i>Carpinus Betulus</i>	" <i>radicans</i>
" <i>caroliniana</i>	" <i>verrucosa</i> ¹
<i>Chaenomeles lagenaria</i>	<i>Hedera Helix</i> ¹
<i>Clematis alpina</i>	<i>Ilex Aquifolium</i>
" <i>Vitalba</i>	<i>Ligustrum vulgare</i> i inne
<i>Cornus alba</i>	<i>Lonicera alpigena</i>
" <i>mas</i>	" <i>canadensis</i>
" <i>sanguinea</i>	" <i>Caprifolium</i>
<i>Lonicera coerulea</i> i wiele innych	<i>Rubus odoratus</i> ¹
" <i>nigra</i>	<i>Sambucus</i> - cały rodzaj
" <i>Periclimenum</i>	<i>Sorbaria sorbifolia</i>
" <i>tatarica</i> ¹	<i>Sorbus aucuparia</i>
" <i>Kylostium</i> ¹	" <i>terminalis</i>
<i>Mahonia Aquifolium</i> ¹	<i>Spiraea hypericifolia</i>
<i>Pachysandra terminalis</i> ¹	" <i>salicifolia</i> ¹
<i>Parthenocissus quinquefolia</i> i inne	" <i>ulmifolia</i> ¹
<i>Philadelphus coronarius</i>	<i>Staphyllea pinnata</i>
" <i>grandiflorus</i> i inne	<i>Symphoricarpus racemosus</i>
<i>Physocarpus opulifolius</i>	<i>Vaccinium myrtillus</i> ¹
<i>Pieris japonica</i>	" <i>uliginosum</i>
<i>Gerasus Mehaleb</i>	" <i>Vitis idaea</i>
<i>Padus serotina</i>	<i>Viburnum Laniana</i>
" <i>racemosa</i> ¹	" <i>Opulus</i>
" <i>virginiana</i>	" <i>prunifolium</i>
" <i>tomentosa</i>	" <i>tomentosum</i> i inne
<i>Rhamnus cathartica</i>	<i>Vinca maior</i>

Rhamnus Frangula i inne	Vinca minor ¹
Rhododendron - cały rodzaj	
Rhus radicans ¹	<u>iglaste</u>
Ribes alpinum ¹	Abies alba /w młodym wieku/ i inne
" Grossularia	Taxus baccata ¹
" nigrum i inne	Thuja occidentalis
" sanguineum	Thujaopsis dolabrata
Rubus idacus	Tsuga canadensis .
	" caroliniana

Drzewa i krzewy szybko rosnące

Do tej grupy zalicza się rośliny drzewiaste, które odznaczają się silnym wzrostem, spowodowanym nie tylko korzystnymi warunkami glebowymi i klimatycznymi, lecz właściwościami fizjologicznymi. Wśród roślin drzewiastych jest szereg gatunków, a często i mieszańców, odznaczających się bardzo dużą siłą wzrostu. Dotyczy to szczególnie mieszańców powstających w obrębie niektórych zwłaszcza rodzajów. Mieszaniec otrzymany na drodze generatywnej a odznaczający się dużą siłą wzrostu, jest rozmnażany dalej wegetatywnie dla otrzymania nowego typu.

Osobniki otrzymane drogą wegetatywną odznaczają się równie dużą siłą wzrostu, jak okazy otrzymane z nasion. Znaczenie roślin szybko rosnących jest duże zarówno w realizacji terenów zielonych /szczególnie przemysłowych/ jak i w leśnictwie, rolnictwie i przemyśle. Służą one mogą jako przedplony, rośliny tymczasowe lub stałe, jako składnik pasów izolacyjnych i ochronnych, do okrywania murów itp. W rolnictwie są jednym z głównych elementów zadrzewień śródpolnych, w przemyśle papierniczym drzewnym zapalczanym jako surowiec szybko osiągalny.

Liściaste	Betula verrucosa
Acer Negundo ¹	Caragana arborescens
" platanoides	Elacagnus angustifolia
" Pseudoplatanus	Cymnocladus dioica
Ailantus glandolosa ¹	Juglans nigra
Alnus glutinosa	" mandshurica
" incana	Parthenocissus quinquefolia
Amorpha fruticosa	" tricuspidata
Betula pubescens	Polygonum Aubertii ¹
Populus alba	Salix fragillis
" angulata ¹	" viminalis i inne
" berolinensis ¹	Vitis Kaempferi
" canadensis ¹	" vulpina ¹
" candicans	<u>Iglaste</u>
" nigra	Larix europaea
" nigra var pyramidalis	" leptolepis
" robusta ¹	" polonica
Robinia pseudoacacia ¹	Pseudotsuga taxifolia
Salix alba	Thuja gigantea
" alba var pendula	
" caprea	

Roślinność drzewiasta dla okręgów przemysłowych

W okręgach przemysłowych o dużej ilości fabryk, pieców hutniczych i kopalń, warunki dla wzrostu roślin drzewiastych są niekorzystne. Powietrze w tych okręgach jest przesycone sadzą, pyłem węglowym, kurzem i różnego rodzaju gazami pochodzącymi z kominów i wentylatorów fabrycznych.

Na organizm rośliny inaczej działają szkodliwe /trujące/ gazy, inaczej sadza, kurz i pył węglowy. W pierwszym wypadku gazy szkodliwe, przesywające powietrze, dostają się wraz z nim przez szparki

oddechowe do liścia, powodując zaburzenia w procesach fizjologicznych organów asymilujących. W drugim zaś sadza lub pył węglowy odda na górnej stronie liści, tworząc po pewnym czasie cienką warstwę która stopniowo narasta umożliwiając asymilację, a zarazem tworzy dzięki swej ciemnej barwie powierzchnię absorbcyjną, przez co warstewka ta nagrzewa się silnie i powoduje odparzenie znajdujących się pod nią wrażliwych tkanek.

Tworzenie się warstwy absorbcyjnej postępuje szybciej, jeżeli powierzchnie pędów i liści^{sa} są lepkie lub pokryte kutnerem, który zatrzymuje kurz i sadze. W wypadku, gdy powierzchnia jest gładka i śliska, gromadzenie się na niej szkodliwej warstwy jest utrudnione gdyż łatwo jest mywana przez deszcz.

Opadający na ziemię pył węglowy i sadza pokrywa ją warstwą, która nie pozostaje bez wpływu na wzrost roślin. Nagromadzenie w większej ilości tych elementów, zawierających szkodliwe związki wieloletnie, przesyca teren, umożliwiając normalny rozwój roślin.

W obrębie dużych miast wchodzi w grę jeszcze trzeci czynnik, który również ujemnie wpływa na rosnące tam drzewa i krzewy. Jest nim wysoka temperatura panująca na ulicach i placach, wzmocnienie wskutek silnego nagrzewania się murów, jezdni /głównie asfaltowych/ i dachów czarnych od sadzy i pyłu.

Działanie wszystkich wymienionych czynników bywa często jednocześnie, nie dziwnego przeto, że w takich warunkach rośliny drzewiaste rosną źle, wygląd mają chorobliwy i często giną przedwcześnie. Jeżeli do tych niekorzystnych czynników wpływających ujemnie na wzrost roślin dołączają się jeszcze złe warunki glebowe, bytowanie roślin jest bardzo trudne. Niektóre tylko gatunki w takich warunkach mogą rosnąć; są to głównie liściaste, których liście opadają na ziemię, przez co na ich powierzchni nie gromadzi się stale szkodliwa warstwa sadzy i pyłu. Z tych przyczyn gatunki iglaste poza nielicz-

nymi wyjątkami mają tu mniejsze zastosowanie

Dla okręgu przemysłowego stan zanieczyszczenia powietrza będzie się zmniejszał w zależności od odległości od źródła zanieczyszczenia.

Przy zadrzewianiu okręgu przemysłowego należy uwzględnić w pierwszym rzędzie wymagania glebowe i wodne poszczególnych gatunków, aby zwiększyć możliwości ich wzrostu w tak niekorzystnym środowisku.

W bezpośrednim sąsiedztwie kopalń i pieców hutniczych znajdują się wysypiska miążu węglowego, żużlu i popiołu, zawierające związki szkodliwe dla rozwoju roślin. Obsadzanie wysypisk i hałd może być dokonane dopiero po upływie dłuższego czasu, kiedy wskutek opadów atmosferycznych i działania wiatru szkodliwe związki zostaną częściowo wyrugowane. Wskaźnikiem polepszenia się warunków na takim terenie będzie osiedlenie się stopniowo gatunków pionierskich, których nasiona przyniesione zostały przez wiatr. Będą to gatunki drzew i krzewów o skromnych wymaganiach glebowych i klimatycznych.

Zapobieganie szkodliwemu działaniu dymu i gazów przesycających powietrze w ogóle jest niemożliwe. Istota walki powinna polegać na instalacji oczyszczających powietrze z pyłu i gazów, zanim opuszczają one budynki fabryczne.

Załączony poniżej dobór drzew dla okręgów przemysłowych nie jest kompletny i dotyczy głównie większej lub mniejszej odporności roślin na zanieczyszczenia powietrza drobnymi elementami stałymi. Natomiast w stosunku do zanieczyszczeń gazowych odporność roślin drzewiastych jest bardzo mała i dotyczy tylko małych koncentracji.

<u>Liściaste</u>	
Acer campestre	Alnus incana
" Ginnala ¹	" viridis
" Negundo ¹	Amelanchier alnifolia
" platanoides	" canadensis
" saccharinum ¹	" ovalis
	Amorpha fruticosa ¹

¹ Rośliny wybitnie odporne

Buddlea - cząki rodzaj	Eleagnus angustifolia ¹
Caragana - caki rodzaj ¹	" argentea
Carpinus Betulus	Evonymus europaea
Calycanthus floridus	Fagus silvatica
Castanea rosea	Forsythia europaea
Chionanthus virginica	" suspensa
Caralpa bignonioides	" viridissima ¹
Cerasus fruticosa	Hydrangea arborea
" Mahaleb	" macrophylla
Clematis Vitalba	" paniculata
Corylus - caki rodzaj	Laburnum alpinum
Colutea arborescens ¹	" anagyroides
Cornus alba	Ligustrum ovalifolium
" florida	" vulgare ¹
" racemosa	Linecera Caprifolium
" sanguinea	" nigra
" stolonifera	" orientalis
Contoneaster Dielsiana	" Perieclimenum ¹
" horizontalis	" tatarica ¹
" lucida	" Xylosteum
" melanocarpa	Lycium vulgare ¹
Grataegus crus-galli	Magnolia acuminata
" intricata	" kobus
" monogyna	Morus alba
" Oxyacantha ¹	" nigra
" punctata	Padus racemosa
" sanguinea	" serotina
Deutzia - caki rodzaj	Pyrus communis
Diervillea splendens ¹	" salicifolia

<i>Fyrus ussuriensis</i>	<i>Salix acufilolia</i>
<i>Philadelphus coronarius</i> i inne	" <i>alba</i> ¹
<i>Phellodendron</i> -cały rodzaj	" <i>aurita</i> ¹
<i>Populus alba</i> ¹	" <i>caprea</i> ¹
" <i>berolinensis</i>	" <i>fragilis</i> ¹
" <i>canadensis</i> ¹	" <i>lucida</i>
" <i>marylandica</i>	" <i>Matsudana</i>
" <i>nigra</i> ¹	<i>Sambucus</i> - cały rodzaj
" <i>pyramidalis</i>	<i>Spiraea albitlora</i>
" <i>robusta</i> ¹	" <i>arguta</i>
" <i>Simonii</i>	" <i>japonica</i>
" <i>tremula</i> ¹	" <i>hypericifolia</i>
<i>Prunus incititia</i>	" <i>salicifolia</i> ¹
" <i>spinosa</i>	" <i>Van Houttei</i>
<i>Ptelea trifoliata</i>	<i>Sorbaria sorbifolia</i> ¹
<i>Quercus borealis</i> var <i>maxima</i>	<i>Symphoricarpos albus</i>
" <i>Cerris</i>	" <i>orbiculatus</i> ¹
" <i>coccinea</i>	<i>Sorbus aucuparia</i>
" <i>palustris</i>	" <i>hybrida</i>
" <i>robur</i>	" <i>intermedia</i>
" <i>sessiliflora</i>	<i>Syringa Josikaea</i>
<i>Rhamnus carthartica</i>	" <i>persica</i>
<i>Rhus typhina</i> ¹	" <i>villosa</i>
<i>Robinia hispida</i>	" <i>vulgaris</i>
" <i>Pseudoacacia</i> ¹	<i>Tilia alba</i>
" <i>viscosa</i> ¹	" <i>cordata</i>
<i>Rhododendron</i> sp.	" <i>euehlora</i>
<i>Ribes alpinum</i> ¹	" <i>tomentosa</i>
C " <i>Grossularia</i> ¹	<i>Weigela floribunda</i>
" <i>sanguineum</i>	" <i>florida</i>

<i>Viburnum alnifolium</i>	<i>Chamaecyparis neotkatensis</i>
" <i>dentatum</i>	" <i>pisifera</i>
" <i>Lantana</i>	<i>Picea Engelmannii</i>
" <i>Lentago</i>	<i>Picea pungens</i> ¹
" <i>prunifolium</i>	" <i>var argentea</i>
" <i>Sargentii</i>	" <i>var glauca</i>
<i>Vinca maior</i>	<i>Picea alba</i>
" <i>minor</i>	" <i>cembra</i>
<i>Iglaste</i>	" <i>Omorica</i>
<i>Abies concolor</i> ¹	<i>Pinus nigra</i>
<i>Juniperus chinensis</i>	" <i>var austriaca</i>
" <i>Sabina</i>	" <i>montana</i>
" <i>Virginiana</i>	<i>Thuja occidentalis</i>
<i>Ginkgo biloba</i> ¹	<i>Pseudotsuga taxifolia</i> ¹
<i>Chamaecyparis Lawsoniana</i>	

Drzewa do obsadzenia ulic miejskich.

Istnieje dzereg czynników, które działają szkodliwie na rozwój drzew w mieście. Najważniejsze z nich to: wysoka temperatura, kurz i gazy spalinowe.

Temperatura przy jezdniach jest zwykle wyższa niż na przestrzeniach otwartych i wśród zieleni, sadzonej przy miejskich szlakach komunikacyjnych o dużym ruchu. Silne nagrzewanie murów i jezdni powoduje wzmożenie transpiracji. Zalana asfaltem lub ułożona z płyt betonowych jezdnia ^{mo} umożliwia przesiąkanie wody w głąb ziemi. Sytuację tę pogarsza fakt, że obok chodników istnieją rowy ściekowe, które odprowadzają wodę do kanałów. Asfalt szczelnie pokrywający ziemię utrudnia systemowi korzeniowemu w znacznym stopniu oddychanie. Brak dostatecznej ilości wody ~~powoduje~~ powoduje u drzew zahamowanie

procesów fizjologicznych w ciągu lata, co się przejawia w przedwczesnym zrzucaniu liści; na brak wody cierpią zwłaszcza gatunki o gęstej mozaice liściowej.

Nieco lepsze warunki mają drzewa rosnące na zabrukowanych ulicach lub tam, gdzie istnieją wzdłuż alei trawniki otoczone krawężnikami. Przestrzenie wolne między kamieniami umożliwiają przesiąkanie wody deszczowej i powietrza w głąb ziemi, a nieregularna powierzchnia bruku mniej się nagrzewa. Z obserwacji wynika, że drzewa rosnące na ulicach całkowicie pokrytych warstwą izolującą /asfalt beton/, szybciej tracą liście, natomiast na szlakach poza miastem, na drogach i gościńcach znacznie dłużej utrzymują swoją zieleni, wskutek czego dla tych terenów dobór drzew będzie inny.

Czynnikiem równie niekorzystnym dla rozwoju drzew w mieście jest kurz. Jest on ciągle pokrywany w górę przez prądy powietrzne. Liście drzew rosnących wzdłuż jezdni są więc ciągle opylane drobnymi cząsteczkami kurzu, który pokrywa je warstwą utrudniającą proces asymilacji i oddychania.

Gazy motorów spalinowych dużej ilości pojazdów mechanicznych również w znacznym stopniu pogarszają warunki zdrowotne dla drzew w mieście, gdyż dostają się wraz z powietrzem do liścia i wywierają niszczący wpływ.

Wysokie temperatury i suche powietrze w mieście powodują, że procesy życiowe drzew w ciągu całego roku przebiegają szybciej niż w warunkach normalnych. Drzewa wcześniej okrywają się liśćmi, wcześniej zakwitają, żółkną i tracą liście. Suche powietrze i wysokie temperatury panujące w mieście sprzyjają rozwojowi przędziorka /*Tetranychus tellarius*/ żerującego głównie na lipach, który w upalne lata mnoży się szybko i jest prawdziwą plagą.

Stare wąskie ulice i zwarta zabudowa umożliwia sadzenie drzew o ogóle.

Przy sadzeniu drzew na ulicach należy uwzględnić obok warunków klimatycznych także warunki glebowe i wodne, aby przez odpowiedni dobór drzew zwiększyć szanse należytego wzrostu. Trzeba unikać sadzenia drzew na warstwach smieci i odpadków, gdyż rozkład ich powoduje wydzielanie się metanu /gazu bżotnego/, który działa zabójczo na rośliny, przy czym działanie to widoczne jest przez szereg lat.

<i>Acer casycarpum</i> ¹	<i>Populus nigra</i> var <i>pyramidalis</i>
" <i>Negundo</i>	" <i>Simonii</i> ¹
" <i>platanoides</i> ¹	" <i>Simonii</i> var <i>fastigiata</i>
" var <i>Lorbergii</i>	<i>Quercus borealis</i> var <i>maxima</i>
" var <i>Schwedlorii</i>	" <i>pedunculata</i> var <i>fastigiata</i>
" var <i>globosum</i>	" <i>rubra</i>
" <i>Pseudoplatanus</i>	<i>Robinia Pseudoacacia</i> var <i>globosa</i> ¹
<i>Aesculus carnea</i>	<i>Sorbus Aria</i>
" <i>Hippocastanum</i>	" <i>aucuparia</i>
" <i>Pavia</i>	" <i>nybrida</i>
<i>Corylus Colurna</i> ¹	" <i>intermedia</i>
<i>Carpinus Betulus</i>	<i>Tilia alba</i>
<i>Fraxinus emericana</i> ¹	" <i>argentea</i> ¹
" <i>excelsior</i>	" <i>cordata</i>
<i>Platanus acerifolia</i> ¹	" <i>euchlora</i> ¹
<i>Populus berolinensis</i> ¹	" <i>vulgaris</i> ¹

¹Rośliny wybitnie odporne

Rośliny drzewiaste rosnące na rumowiskach

Rumowiska po zburzonych domach stwarzają swoiste warunki dla rozwoju roślin drzewiastych. W skład rumowiska obok zaprawy murarskiej, cegły i betonu, wchodzi pewna ilość popiołu drzewnego i innych elementów pochodzenia organicznego, które sprzyjają bytowaniu roślin. Pod wpływem czynników atmosferycznych następuje stopniowo kruszenie i wietrzenie powierzchniowej warstwy gruzów, wewnętrzna natomiast pozostaje długo w stanie niezmiennym, zwłaszcza w miejscach gdzie jest dużo betonu. W miarę, jak warstwa zewnętrzna ulega rozkładowi, porastają na niej różne rośliny zielone, trwałe i drzewiste, których nasiona przyniesione zostały przez wiatr. Spotykamy rośliny które bytują zwykle w odmiennych warunkach ekologicznych. Fakt ich rozwoju w obcym siedlisku jest dowodem dużej plastyczności niektórych roślin, które mogą się przystosować do nowych warunków.

Drugim ważnym momentem jest to, że rośliny wyrastające z nasion kiełkują w miejscach dla nich najodpowiedniejszych i stopniowo poprawiają swoje warunki życiowe biorąc udział w przemianie środowiska. Charakterystyczną cechą roślin rosnących na gruzowisku są niezmiernie długie, szybkie rosnące korzenie, co jest spowodowane stosunkowo mało spoistą budową podłoża.

Rośliny pochodzące z samosiewu na gruzach łatwiej przystosowują się do nowych warunków niż przesadzone w starszym wieku.

Szadzenie roślin do dołów zaprawionych ziemią lub kompostem zwykle nie przynosi pożądaných wyników. Roślina w dole zaprawionym może rosnąć w początkowym okresie po posadzeniu, gdy korzenie jednak w czasie dalszego wzrostu natrafiają na warstwę jakową, wzrost jej zostaje zahamowany. Ta nagła zmiana warunków odbija się od razu ujemnie na wyglądzie rośliny, tym bardziej że duże ilości wapna i cegły jako elementy hydroskopijskie wysuszają nawiezioną ziemię.

Wskazane jest sadzenie roślin młodych lub siew nasion wprost do zabarwionych niewielkich dołków w zagłębienia rumowiska.

Obecność wapna stwarza na gruzowisku siedlisko dla roślin, rosnących na glebach o odczynie alkalicznym. Dlatego też rośliny ruderalne znajdują tu dla siebie dobre warunki. Osiedlają się one podobnie, jak inne, w dołkach i zagłębieniach w gruzie, gdzie jest sprzyjające podłoże. Tu bowiem spływa woda z miejsc wyżej położonych, unosząc z sobą części zmywane, które następnie osadzają się tworząc korzystne warunki. Obumieranie i gnicie roślin zielnych stale poprawia warunki wzrostu roślin drzewiastych, które korzystają z rozkładających się organizmów i zwartych w nich składników pokarmowych, pozostających w gruzie. Obserwacje wykazały, że wiele gatunków z rodziny strączkowych dzięki zdolności korzystania z azotu atmosferycznego dobrze rośnie na sztucznie powstałym siedlisku, jakim jest gruz. Wpływa jeszcze na to fakt, że rośliny te mają z natury swej silnie rozwinięty system korzeniowy i szybko umacniają się w terenie. Podobnie szereg roślin dających odrosty korzeniowe lub pędy odrosłowe ma duże znaczenie przy zadrzewianiu gruzowiska. Wielka siła żywotna i ekspansywność tych gatunków pomaga im w opanowaniu wspomnianych wyżej terenów.

<i>Acer Negundo</i> ¹	<i>Caragana arborescens</i>
<i>Ailanthus glandulosa</i> ¹	" <i>Arutex</i>
<i>Amorpha fruticosa</i>	<i>Carasus avium</i>
<i>Amelanchier canadensis</i>	" <i>fruticosa</i>
<i>Amygdalus nana</i>	" <i>Mahaleb</i>
<i>Armeniscoa vulgaris</i>	<i>Colutea arborescens</i>
<i>Artemisia Abrotanum</i>	<i>Clematis Vitalba</i>
<i>Betula verrucosa</i> ¹	<i>Cytisus hirsurus</i> i inne

¹ Drzewa i krzewy bardzo dobrze rosnące na gruzach.

<i>Cytisus scoparius</i>	<i>Rosa alpinia</i>
<i>Genista</i> - wiele gatunków	" <i>rugosa</i>
<i>Elaeagnus angustifolia</i> ¹	" <i>spinosissima</i>
" <i>argentea</i>	<i>Rubus idaeus</i>
<i>Hippophaë rhamnoides</i> ¹	<i>Salix acutifolia</i>
<i>Kerria japonica</i>	" <i>alba</i>
<i>Laburnum vulgare</i>	" <i>arenaria</i>
<i>Lonicera tatarica</i>	" <i>aurita</i>
" <i>Xylosteum</i>	" <i>caprea</i> ¹
<i>Populus alba</i> ¹	" <i>fragilis</i>
" <i>canadensis</i>	" <i>repens</i>
" <i>nigra</i>	" <i>silesiaca</i>
" <i>tremula</i> ¹	<i>Sambucus nigra</i> ¹
<i>Philadelphus corcearius</i>	" <i>racemosa</i> ¹
<i>Prunus insititia</i>	<i>Sorbus Aria</i>
<i>Rhus typhina</i>	<i>Syringa vulgaris</i>
<i>Ribes alpinum</i>	<i>Symphoricarpos albus</i>
" <i>petreum</i>	" <i>orbiculatus</i>
" <i>rubrum</i>	<i>Viburnum Lantana</i>
<i>Robinia Pseudoacacia</i> ¹	
" <i>ciscosa</i>	

Rośliny drzewiste do umocnienia stromych pochyłości

Zboża nasypów, wałów drogowych, kolejowych, przeciwpowodziowych wykopów, grobli i wszelkiego rodzaju pochyłości, bywają zagrożone przez usuwanie się ziemi. Czynnikiem przyspieszającym usuwanie się ziemi jest woda pochodząca z opadów. Niszczycielskie działanie wody przejawia się w każdym terenie z różnym nasileniem w zależności od rodzaju gleby.

Pochyłości i zbocza piaszczyste niszczone są również często przez wiatr, który powoduje duże ubytki piasku przez zwiewanie. Umocnienie erodowanego terenu i jego stabilizacja jest ważnym zadaniem. Trwałego związania warstwy wierzchniej z podłożem mogą dokonać korzenie roślin, zwłaszcza drzewiastych.

Korzenie roślin rosnących na pochyłości układają się płasko, równoległe do ziemi, tuż pod powierzchnią, gdy tymczasem części nadziemne rosną normalnie /pionowo/. To przystosowanie się korzeni do konfiguracji terenu dokonuje się od pierwszych lat wzrostu rośliny i zwiększa się w miarę, jak przybývá masy drzewnej, która w razie słabego umocowania w terenie mogłaby ulec powaleniu. Prosty wzrost roślin na stromych nawet pochyłościach jest dowodem równowagi i współdziałania elementów nadziemnych z elementami stabilizującymi je w podłożu.

Czynnikiem ważnym, warunkującym szybkie przystosowanie się do pochyłości terenu, jest sadzenie rośliny w młodym wieku, gdy jednocześnie ze wzrostem odbywa się przystosowanie do nowych warunków. Gatunki o silnie rozwiniętym systemie korzeniowym, jak również dające pędy odroślowe i odrośla korzeniowe, mają duże znaczenie przy umacnianiu terenów pochyłych. Ekspansywność ich, zwłaszcza tych ostatnich przyspiesza znacznie umocnienie usuwającej się warstwy wierzchniej.

Dobór zależy od warunków glebowych, siedliskowych, wystawy, ocienienia itp. Mogą tu być stosowane wszystkie gatunki ekspansywne, szybko rosnące, niskie krzewy pokrywowe; zadarniające: itp., które czytelnik znajdzie w poszczególnych nadziałach tej pracy.

Drzewa i krzewy nie znoszące silnego cięcia

Przez cięcie pobudzamy drzewa i krzewy do wytwarzania pąków przybyszowych lub do rozwoju pąków "śpiących". Cięcie stosuje zwykle

w szkółce i jest ono czynnością pielęgnacyjną. U drzew starszych cięcia zasadniczo nie stosujemy pozostawiając im zupełną swobodę wzrostu, a usuwanie konarów następuje w wypadku uszkodzeń mechanicznych lub zbyt dużego zagęszczenia kory. Większość drzew i krzewów ma zdolność szybkiego wytwarzania nowych organów zastępczych oraz łatwego zablizniania ran powstałych wskutek cięcia co nie pozwala na wtargnięcie grzybów i drobnoustrojów do wnętrza rośliny. W stosunku do tych drzew i krzewów cięcie może być stosowane w niewielkich rozmiarach, zwłaszcza w młodym wieku. Pozytywnie istnieje szereg gatunków drzew i krzewów, które nie znoszą cięcia grubych konarów. Bez szkody dla roślin można jedynie ciąć cienkie gałązki i pędy roczne.

Grupa I. Do niej należą drzewa i krzewy, które nie znoszą silnego cięcia i nie mają zdolności wytwarzania pąków i pędów przybyszowych, w wytwarzanie tkanki kalusowej jest u nich zbyt powolne. Usunięty konar nigdy nie będzie innym zastąpiony, a powstała przez cięcie rana z trudnością się zabliznia i jest miejscem zakażenia drzewa przez bakterie i grzyby. Stosowane może być jedynie pędów cienkich rocznych.

Grupa II. Zaliczamy do niej drzewa o dużym rdzeniu. U gatunków o dużym rdzeniu tkanka dziązła wolno i często nie pokrywa całej rany. Odkryta przez dłuższy czas miękka tkanka rdzenia jest miejscem, przez które wtargną choroby i szkodniki szybko niszczące drzewo. Cięcia stosujemy bardzo rzadko i tylko młodych pędów.

Grupa III. Należą do niej drzewa o twardym drewnie i cienkiej warstwie łyka. U tych gatunków kalus po odcięciu grubszego konaru dziązła wyjątkowo powoli i najczęściej rany nie zabliznia. Jest ona również źródłem infekcji przez grzyby i bakterie. Wynikiem niszczenia drewna u drzew tej grupy, jak i poprzedniej są z czasem powstające dziuple. Stosować tu można cięcie pędów cienkich.

Grupa IV. W skład jej wchodzi gatunki mleczone przewody. Substancje mleczone, wyciekające z ran po odciętych koronach, są pożywką, na której najczęściej rozwijają się w krótkim czasie organizmy; niszczące organizmy rośliny. Stosować możemy tylko cięcie pędów i konarów cienkich.

Grupa V. Zaliczone są do niej drzewa, u których występuje gumoza. Zjawiska gumozy obserwujemy często u rodzaju *Prunus*. Polega ono na wyciekaniu produktów rozkładu tkanki, które zastygają na powierzchni tworząc szkliste zgrubienia i nacieki do żywicy. Powstawanie tych nacieków utrudnia tworzenie się kalusa.

Grupa VI. Zawiera ona drzewa i krzewy uprawiane ^{ze} ~~bez~~ względu na ładne kwiaty. Przy cięciu roślin tej grupy należy stosować się do wskazówek, podanych w rozdziale o sadzeniu i pielęgnacji.

Wobec niektórych ~~iglistych~~ iglastych stosować możemy głównie cięcie młodych pędów i cienkich gałązek. Gatunki te mają zdolność szybkiego zastępowania utraconych pędów z pąków bocznych lub z krótkopędów dzięki czemu nadają się doskonale na szpalery i żywopłoty.

Aesculus - cały rodzaj II.¹

Ailanthus glandulosa II

Aralia elata II

Betula - formy drzewiaste

cały rodzaj

Carya - cały rodzaj I

Catalpa - cały rodzaj I. IV.

Celtis - " " III

*Cercidiphyllum japonicum*². I

Cercocarpus siliquastrum VI

*Chaenomeles*² cały rodzaj III

Evodia - cały rodzaj I

Exochorda cały rodzaj VI

Fagus silvatica^{2/}

*Gleditsia triscanrhos*² I

Gymnocladus dioica I, II

Halesia tetraptera I, VI.

Halimodendron argenteum VI

Juglans - cały rodzaj I, II

Kalmia - " " VI

Liquidambar styraciflua I

<i>Clethra alnifolia</i> IV	<i>Liriodendron tulipifera</i> I
<i>Cornus mas</i> III	<i>Magnolia</i> - cały rodzaj I, V
<i>Cornus</i>	<i>Morus</i> - cały rodzaj IV
<i>Corylus Colurna</i> I	<i>Nyssa</i> " " I, III.
<i>Cotinus marginata cegyria</i> VI	<i>Ostria carpinifolia</i> III.
<i>Grataegus</i> ² cały rodzaj III	<i>Phellodendron</i> - cały rodzaj
<i>Daphne Mezereum</i> VI	<i>Platanus</i> ² - cały rodzaj I
	<i>Prunus</i> ² - formy krzaczaste
<i>Pterocaria fraxinifolia</i> I i II	<i>Quercus</i> - cały rodzaj I
<i>Rhus typhina</i> II	<i>Sorbus</i> - cały rodzaj I
<i>Rhododendron</i> - cały rodzaj VI	<i>Wistaria chinensis</i> VI
<i>Robinia hispida</i> VI	<i>Zelkova</i> - cały rodzaj I
	III.

I g l a s t e.

<i>Larix</i> ² - cały rodzaj	<i>Tsuga</i> ² - cały rodzaj
<i>Chamaecyparis pisifera</i> ²	<i>Thuja occidentalis</i> ² - cały rodza
<i>Juniperuss chinensis</i> ²	<i>Thuja orientalis</i> ²
<i>Picea excelsa</i> i inne	
<i>Taxus</i> ² - cały rodzaj	

Rośliny drzewiaste trudno znoszące przesadzanie

Każda roślina drzewiasta po przesadzeniu przechodzi okres przystosowywania się do nowych warunków. Objawia się to słabszym przerostem, drobniejszym ulistnieniem i często szybszym zakończeniem okresu wegetacyjnego.

Jest to zaburzenie ustroju rośliny spowodowane przeniesieniem jej z jednego środowiska do drugiego i przez to uszkodzenie lub odcięcie częściowe organów pobierających wodę z solami mineralnymi. Dopóki nowe korzenie drobne wraz z elementami chłonnymi /włośnikami/ nie powstaną w dostatecznej ilości, tak długo roślina cierpi z powodu nie-

dostatecznej ilości wody i niedożywiania z braku pokarmów pochodzących z podłoża.

Dla pewnej grupy roślin drzewiastych ten stan nienormalny przedłuża się do kilku lat, a roślina usycha niekiedy zaś przemarza wskutek wyczerpania.

Najczęściej przyczyną słabego przyjmowania się drzew i krzewów jest twarde drewno i cienka warstwa łyka. Zdolność regeneracyjną tkanki, a w związku z tym tworzenie nowych organów zastępczych jest słabe u tych gatunków. Rany na przyciętych korzeniach źle się goją, a powstawanie nowych korzeni jest bardzo powolne. Inne znów gatunki tworzą bardzo słaby system korzeniowy, składający się niekiedy z dwóch do trzech korzeni grubych i małej ilości korzeni drobnych. U tych roślin tworzenie ~~nie~~ nowych korzeni jest bardzo słabe.

Gatunki o miękkim i kruchym korzeniu również źle reagują na przesadzanie. U tych grupa warstwa łyka umożliwia powstawanie organów zastępczych. We wszystkich tych przypadkach przesadzanie większych okazów jest ryzykowne. Wobec gatunków źle znoszących przesadzanie stosowane bywa kilkakrotne szkółkowanie. Przez przesadzenie młodej rośliny skracamy jej korzenie i wówczas młoda tkanka korzenia szybko się regeneruje i powstaje duża ilość korzeni przybyszowych, drobnych, mających najważniejsze znaczenie dla życia rośliny.

Powtarzając zabieg dwukrotnie lub kilkakrotnie w ciągu paru lat uzyskujemy więcej korzeni drobnych, utrzymujących w bryle ziemię po wykopaniu. Powstanie bryły korzeniowej umożliwia przesadzanie nawet starszych okazów, gdy w warunkach normalnych sadzenie bez bryły jest bardzo ryzykowne. Wskazane jest sadzenie okazów młodych i małych. Niektóre krzewy, jak *Cotoneaster horizo*, ~~Rix~~ *Pyracantha* i inne należy przesadzać z bryłkami doniczkowymi, więc dlatego uprawa tych roślin musi być prowadzona tylko w doniczkach.

Z bryłą sadzimy wszystkie iglaste, jak również wiele gatunków liściastych.

Liściaste.

Arctostaphylos Uva - ursi¹

Fraxinus - większość gatunków

Berberis - gatunki zimozielone

Gleditsia triacanthos

Betula¹ - cały rodzaj /starsze okazy/

Gymnocladus dioicus¹

Caluna vulgaris¹

Juglans - cały rodzaj

Carpinus Betulus - starsze okazy

Laurocerasus officinalis¹

Carya - cały rodzaj

Liquidambar styraciflua

Catalpa - cały rodzaj

Liliodendron tulipifera¹

Celtis - cały rodzaj

Maclura pomifera

Chaenoneles - cały rodzaj

Magnolia - cały rodzaj

Cornus - starsze okazy

Mespilus germanica

Cornus officinalis

Platanus acerifolia

Cotoneaster¹ gatunki zimozielone

" orientalis

Crataegomespilus - cały rodzaj

Pyracantha coccinea¹

Grataegus - cały rodzaj

Pyrus - cały rodzaj, starsze okazy

Cydonia oblonga

Erica¹ - cały rodzaj

Pterocaria fraxinifolia

Fagus¹ starsze okazy - cały rodzaj

Pterostyrax hispida¹

Rosa - wiele gatunków - starsze okazy

Rhododendron - cały rodzaj

Sorbus - cały rodzaj - starsze okazy

Zelkova carpinifolia

" serrata

I g l a s t e .

Juniperus¹ - cały rodzaj

Ginkgo biloba¹

Larix¹ - cały rodzaj

Pinus - cały rodzaj

Drzewa i krzewy miododajne.

Większość drzew i krzewów należy do grupy owadopylnych.

Wśród nich znaczną część stanowią gatunki miododajne. Nie będą to wyłącznie rośliny, z których pszczoły czerpią nektar przerabiany następnie na miód, lecz i również te, które dostarczają bogatego w białko i witaminy pyłku, który jest podstawowym pokarmem dla czerwiu zwłaszcza w okresie wiosennym.

Wśród roślin drzewiastych wiele jest takich, które mają w swych kwiatach nektar lub pyłek, a niekiedy jeden i drugi.

Z punktu widzenia racjonalnego pszczelnictwa ważna jest dostateczna ilość pyłku lub nektaru w kwiatach danego gatunku, odpowiednie rozmiary nasadzeń roślin miododajnych, odpornych na mróz, wreszcie pora ich kwitnienia. Często bowiem zdarza się, że roślina wybitnie miododajna nie może być uprawiana ze względu na znaczne koszty uprawy lub wrażliwość na mróz. Większość gatunków miododajnych kwitnie na wiosnę lub w pierwszej połowie lata.

Nagromadzenie roślin kwitnących w jednym czasie sprawia, że często znów w okresie intensywnego kwitnienia tego czy innego gatunku trwa niepogoda i w tym wypadku pora miodobrania również zostaje pominięta.

Okresy miodobrania można w pewnej mierze modyfikować.

Ma to wówczas miejsce, gdy w obrębie rodzaju istnieje kilka gatunków lub odmian miododajnych i te kwitną w różnej porze.

Ta przemienność ma również znaczenie wówczas, gdy jedna z odmian kwitnie, lecz słabo nektaruje, gdyż nie sprzyjające temu warunki, inna natomiast kwitnąca później trafia na dobre warunki co pozwala na nadrobienie strat okresu poprzedniego. Dobór roślin miododajnych pod wzglę-

dem kolejności ich kwitnienia jest ważny, gdyż przez odpowiednie zestawienie poszczególnych gatunków /np. u lip/, a nawet całych rodzajów możemy zapewnić pszczołom ciągłość zbioru od wczesnej wiosny do późnego lata.

Wprowadzenie do uprawy większej ilości gatunków niż to miało miejsce dotychczas ma tę dodatnią stronę, że pszczoły mogą pracować w różnych porach wiosny i lata.

Ponieważ istnieje duża rozaitość drzew i krzewów miododajnych, a zarazem dekoracyjnych, mogą być użyte zarówno przy nasadzeniach parkowych jak również przydrożnych, śródpolnych i przydomowych. Mogą być użyte zarówno gatunki krajowe jak i obce w zależności od warunków glebowych i klimatycznych.

Acer campestre	Daphne - cały rodzaj
" Ginnala	Elaeagnus angustifolia
" platanoides ¹	Erica carnea
" Pseudoplatanus ¹	" tetralix
" tataricum	Genista germanica
Aesculus ¹ - cały rodzaj	" tinctoria
Ailanthus glandulosa	Koelreuteria paniculata
Alnus glutinosa	Laburnum - cały rodzaj
Alnus incana	Lavandula vera
Amerlanchier - cały rodzaj	Lespedeza bicolor
Amorpha fruticosa ¹	Lonicera - cały rodzaj
Ampelopsis - cały rodzaj	Lycium halimifolium
Arctostaphylos Uva ursi	Lycium vulgare
Berberis - cały rodzaj	Mahonia Aquifolium
Buddlea - cały rodzaj	Malus ¹ - cały rodzaj
Caluna vulgaris ¹	Parthenocissus quinquefolia
Caragana urborescens	" tricuspidata

Clethra alnifolia ¹	Polygonum Auberti
Cornus mas	Prunus ¹ - cały rodzaj
" officinalis	Quercus borealis var. maxima
Cotoneaster - cały rodzaj	" coccinea
Crataegus ¹ - cały rodzaj	Tilia cordata ¹
Cytisus scoparius ¹	Quercus palustris
	" robur
	" sessiliflora
Rhamnus - cały rodzaj	Tilia americana
Rhododendron - cały rodzaj	Tilia arfentea
Ribes - cały rodzaj	Tilia cordata ¹
Rosa - ¹ cały rodzaj	" euchlora
Rubus caesius	" japonica
Rubus idaeatus ¹	" spectabilis
Rubus odoratus	" petiolaris ¹
Robinia Holdtii	" platyphyllos
Robinia Pseudoacacia ¹	" vulgaris
Robinia ciscosa	Ulmus campestris
	" laevis
Salix - cały rodzaj, okazy męskie	" montana
Sophora japonica	Viburnum Lantana
Sorbus - cały rodzaj	" Lentago
Symphoricarpus - orbiculatus	" Opulus
" albus	" prunifolium
Syringa - cały rodzaj	Vitis Kaempferi
	Vaccinium myrtillus
	" uliginosum
	" Vitis idaea
	Wisteria chinensis

Drzewa i krzewy o użytkowych owocach

Wśród drzew i krzewów stosowanych w parkach i ogrodach wiele posiada obok cech dekoracyjnych także wartości użytkowe.

Owoce drzew i krzewów dziko rosnących mają w swych tkankach nagromadzone zapasy tłuszczów i węglowodanów w formie łatwo przyswajanych cukrów innych związków złożonych najczęściej o znacznej ilości różnego rodzaju witamin i barwników. Spośród tych owoców wiele jest jadalnych w stanie surowym. Dość wymienić dziko rosnące maliny, porzeczki, czarne jagody i jeżyny, orzechy itp. Służą one też jako surowce w przetwórstwie owocowym do wyrobu wysokowartościowych koncentratów, dżemów, marmelady, bądź jako ekstrakty aromatyczne lub witaminowe. Znaczną też wartość przedstawiają jako surowiec do wyrobu win owocowych i owocu płynnego.

Pod względem wymagań glebowych gatunki użytkowe wykazują wielką różnorodność. Nie ma takiego siedliska, w którym nie można by któregoś z nich przesadzić. Zarówno mokre, wybitnie suche, gliniaste, jak i wapienne mogą być używane pod uprawę odpowiednich gatunków. Wybór siedliska ma tu duże znaczenie, gdyż tylko w odpowiednich dla siebie warunkach roślina dobrze rośnie i w krótkim czasie daje owoce lub inne produkty.

Sprawa masowych nasadzeń drzew i krzewów o znaczeniu użytkowym łączy się z zagadnieniem dolesiania terenów zdewastowanych, sadzenia zadrzewień śródpolnych, zagospodarowania nieużytków. W zamieszczonym spisie pominięte są rośliny o znaczeniu przemysłowo-leśnym oraz lekarskim, które tworzą zagadnienie specjalnie osobne.

<i>Actinidia arguta</i>	<i>Juniperus communis</i>
" <i>Kolomikta</i>	<i>Malus baccata</i>
<i>Amelanchier canadensis</i>	<i>Malus purpurea</i> i inne
<i>Amelanchier alnifolia</i>	<i>Morus alba</i>
<i>Berberis vulgaris</i>	" <i>nigra</i>

<i>Carya</i> - caky rodzaj	<i>Padus serotina</i>
<i>Cerasus avium</i>	<i>Prunus domestica</i>
<i>Chaenomeles lagenaria</i>	" <i>cerasifera</i> var. <i>divaric</i> i inne
<i>Cornus mas</i>	<i>Pyrus Calleryana</i>
" <i>officinalis</i>	<i>Pyrus communis</i> i inne
<i>Corylus</i> - caky rodzaj	/3/ <i>Quercus sessiliflora</i>
<i>Grataegus coccinea</i>	<i>Quercus boerhalis</i> var. <i>maxima</i>
" <i>punctata</i>	" <i>robur</i>
" <i>sanguinea</i> oraz inne	
<i>Fagus sylvatica</i>	<i>Rosa canina</i>
<i>Hippophaë rhamnoides</i>	" <i>Eglanteria</i>
<i>Juglans cinerea</i>	" <i>Roxburghii</i>
" <i>mandschurica</i>	" <i>rugosa</i>
" <i>nigra</i>	" <i>Sveginowii</i> i inne
" <i>regia</i>	<i>Sorbus aucuparia</i>
<i>Ribes grossularia</i>	" <i>domestica</i>
" <i>nigrum</i> i inne	" <i>noravica</i>
" <i>rubrum</i>	" <i>terminalis</i>
<i>Rubus caesius</i>	<i>Vaccinium myrtillus</i>
" <i>idaeus</i> i inne	" <i>oxycoccus</i>
<i>Sambucus nigra</i>	<i>Vaccinium iliginosum</i>
" <i>racemosa</i>	" <i>Vitis - idaea</i>
<i>Shizandra chinensis</i>	

Pręcza /liany/

Jest to grupa roślin mających długie, cienkie pędy, które nie mogą wspinać się o własnych siłach ku górze, a jedynie przy pomocy podpór.

Klasyfikacja pnączy oparta jest na sposobach przymocowania do podpory i ich różnych właściwościach wzrostu. Wyróżniamy trzy grupy pnączy: 1/ samoczepne, 2/ wijące się i 3/wspinające.

Grupa I. Samoczepne. Wspinanie ich w górę odbywa się przylg / przyssawek/ kształtu dłoniastego, silnie przylegających do podpory. Ten sposób czepiania się ma dwie cechy: 1/ jest ono niezmiernie mocne, 2/roślina może się wspinać nawet po względnie gładkiej ścianie i to na znacznie wysokości. Drugim sposobem korzystania pnącza z podpory jest chwytanie się przy pomocy specjalnych chwytników /wąsów/. Wyrastają zwykle pojedynczo z pachwiny liścia i mają zdolność czepiania się podpory owijając wokół niej przytrzymując wąsami zgiętymi w kształcie haczyków lub pazurków. Trzeci wreszcie sposób przymocowania - to przyrastanie pędu do podpory przy pomocy korzeni przybyszowych. Korzenie te w dużej ilości wyrastają na pędzie po stronie stykającej się z podporą i wciskają się w szczeliny muru lub kory w przypadku, gdy podporą jest drzewami wrastając zarazem w jej tkankę.

Grupa II. Wijące. Rośliny te mają zdolność owijania się wokół podpory, posuwając się ku górze ruchem spiralnym. W przeciwieństwie do roślin z grupy pierwszej tu cała roślina bierze udział w przymocowaniu się do podpory. Współdziałają przy tym niekiedy kolce lub małe chwytniki.

Wysokość jaką osiągają rośliny wijące się, jest znaczna, choć zwykle bywa ograniczona wysokością podpory.

Grupa III. Są to rośliny wspinające się na niezbyt wysokie podpory naturalne, przygodnie wybrane przez roślinę lub sztucznie. Pomocą w wzniesieniu wspinaniu są chwytniki tzw.wąsy, wyrastające z pachwiny liścia, z końca blaszki liściowej, z przekształconego ogonka lub całego liścia², końca blaszki liściowej, z przekształconego ogonka lub całego liścia. U róż pomocnymi przy wspinaniu są kolce. Rośliny

należące do tej grupy wspinają się niżej niż poprzednio wymienione i służą do okrywania nie-wysokich ścian, murków, pergoli i skarp.

Actinidia - cały rodzaj II ¹	Lonicera Carprifolium i in. II
Akebia quinata I	Lysium - cały rodzaj III
Ampelopsis - cały rodzaj II i III	Parthenocissus - cały rodzaj I
Aristolochia - cały rodzaj II	Periploca graeca II
Campsis radicans I	Polygonum baldschanicum
" chinensis I	" Aubertii II
Celastrus - cały rodzaj I i II	Rhus radicans I
Clematis - cały rodzaj II	Rosa - III odm. pnące
Evonymus radicans I	Rubus - niektóre gatunki III
Hedera - cały rodzaj I	Schizandra - cały rodzaj I
Hydrangea petiolaris I	Schizopragma hydrangoides I
Jasminum nudiflorum III	Solanum dulcamara III
Lonicera Browni var. fuchsioides	Vitis - cały rodzaj
Hydrangea petiolaris	
" Tellmaniana	Wistaria chinensis III

1. Cyfry rzymskie oznaczają p zynależność do poprzednio omówionych gr

INDEKS NAZW ŁACIŃSKICH I POLSKICH

Abies Lk.	Jodła
" alba Mill.	" pospolita
" concolor Ldl. et Gord.	" kalifornijska
" nobilis var. glauca Beiss.	" szlachetna błękitna
" Nordmanniana Spach.	" kaukaska
" sibirica Ldb.	" syberyjska
Acanthopanax Miq.	Kolcosik
Acer campestre L.	Klon polny, Paklon
" cappadocicum Gleditsch	" kaukaski
" ginnala	" syberyjski
" negundo L.	" jesionolistny
" " var. argenteo-variegatum	" " biało-pstry
" " var. auratum Spaeth	" " złocisty
" " var. odessanum hort.	" " złotolistny
" monspessulanum L.	" francuski
" palmatum Thunb.	" "japoński"
" platanoides L.	" zwyczajny
" " var. globosum Nichols.	" " kulisty
" " var. Lorbergii van Houtte	" " Lorberga
" " var. Schwedleri K. Koch	" " Szwedlera
" pseudoplatanus L.	Jawor
" " var. Leopoldii Lem.	" Leopolda
" " var. purpureum Lond.	" czerwonolistny
" " var. Worleei Schwer.	" złocisty
" rubrum L.	Klon czerwony
" saccharinum L.	" srebrzysty
" " var. pyramidale Spaeth	" " piramidalny
" " var. Wieri Pax	" " Wiera
" tataricum L.	" tatarski

Actinidia arguta Miq.	Aktinidia jadalna
" kolomikta Maxim.	" barwnolistna
Aesculus carnea Hayne	Kasztanowiec różowy
" hippocastanum L.	" zwyczajny
" " var.umbraculifera Rehd.	" " kulisty
" " var.pyramidale Sim.Louis	" " piramidalny
" parviflora Walt.	" drobnokwiatowy
" pavia L.	" płamisty
Ailanthus glandulosa Dest.	Ailant gruczołkowaty. Bożodrzew.
Akebia quinata Dene	Akebia pięciolistna
Alnus Gaertn.	Olsza
" glutinosa Gaertn.	" czarna
" incana Moench.	" szara
" " var.pendula Call.	" " zwisająca
" viridis Moench.	" zielona
Amelanchier Med.	Świdośliwa
" alnifolia Nutt.	" olszolistna
" canadensis Med.	" kanadyjska
" ovalis Med.	" jajowata
Amorpha canescens Nutt.	Indygowiec szary
" fruticosa L.	" krzewiasty
" microphylla Pursh.	" drobnolistny
Ampelopsis Mehx.	Winnik, winobluszcz
Amygdalus nana L.	Migdał karłowaty
Andromeda L.	Modrzewnica
" polifolia L.	" zwyczajna
Aralia L.	Aralia. Dzięglawa
" elata Seem.	"
Arctostaphylos uva ursi Spreng	Mącznica lekarska
Aristolochia L.	Kokornak
Armeniaca vulgaris L.	Morela zwyczajna

Artemisia L.

Bylica

Berberis L.

Berberys

- " buxifolia var.nana C.Schn.
- " dictyophylla Franch.
- " Thunbergii DC
- " " var.atropurpurea hort.
- " vulgaris var.atropurpurea Reg.
- " Wilsonae Hemsl.et Wils.

- " bukszpanolistny karłowaty
- " białopędowy
- " Thunberga
- " ciemnoczerwony
- " zwyczajny ciemnoczerwony
- " Wilsona

Betula L.

Brzoza

- " carpatica W.K.
- " Ermanii Cham.
- " japonica Sieb.
- " Maximowicziana Rgl.
- " nana L.
- " nigra L.
- " papyrifera Marsh.
- " pubescens Ehrch.
- " verrucosa Ehrch.
- " " var.dalecarlica C.Schn.
- " " var.fastigiata K.Koch
- " " var.Youngii C.Schn.

- " karpacka
- " Ermana
- " japońska
- " Maksymowicza
- " karłowata
- " czarna
- " papierowa
- " omszona
- " brodawkowata
- " " strzępiastolistna
- " " wzniesiona
- " " Younga

Buddlea L.

Omżyn

- " nivea Duthie

- " śnieżnobiały

Buxus L.

Bukszpan

- " sempervirens L.

- " zwyczajny

Calluna Salisb.

Wrzos

- " vulgaris

- " zwyczajny

Campsis radicans Seem.

Mlin amerykański, Bignonia

Caragana Lam.

Karagana

- " arborescens Lam.

- " zwyczajna

- " " var.pendula Carr.

- " " zwisająca

<i>Caragana frutex</i> K.Koch	<i>Karagana podolska</i>
" <i>fruticosa</i> Bess.	" <i>krzewiasta</i>
" <i>Maximowitchiana</i> Komar.	" <i>Maksimowioza</i>
" <i>pygmaea</i> DC.	" <i>karłowa</i>
" <i>spinosa</i> DC.	" <i>kolczasta</i>
<i>Carpinus betulus</i> L.	<i>Grab</i>
" " <i>columnaris</i> Spaeth.	" <i>kolumnowy</i>
" " <i>fastigiata</i> hort.	" <i>wzniesiony</i>
" <i>caroliniana</i> Walt.	" <i>karoliński</i>
<i>Carya</i> Nutt.	<i>Orzesznik, Hikora</i>
<i>Castanea</i> Mill.	<i>Kasztan</i>
<i>Catalpa</i> L.	<i>Surmia, Katalpa</i>
" <i>bignonioides</i> var. <i>aurea</i> Lav.	" <i>zwyczajna, żółtlistna</i>
<i>Celastrus</i> L.	<i>Dławisz</i>
<i>Celtis</i> L.	<i>Wiązowiec, obrotnica</i>
" <i>occidentalis</i> L.	" <i>zachodni</i>
<i>Cerasus</i> L.	<i>Wiśnia</i>
" <i>acida</i> K.Koch	" <i>kwaśna</i>
" <i>avium</i> L.	" <i>czereśnia</i>
" <i>fruticosa</i> Pall.	" <i>karłowata</i>
" <i>glandulosa</i> Thunb.	" <i>gruczołkowata</i>
" <i>mahaleb</i> L.	" <i>antypka</i>
" <i>subhirtella</i> Miq.	" <i>wczesna różowa</i>
" " var. <i>pendula</i> Tanaka	" " " <i>zwisająca</i>
" <i>serrulata</i> Ldl.	" <i>piłkowana</i>
" <i>vulgaris</i> L.	" <i>zwyczajna</i>
" " var. <i>globosa</i> Spaeth.	" " <i>kulista</i>
<i>Cercidiphyllum japonicum</i> S.et Z.	<i>Grójecznik japoński</i>
<i>Cercis</i> L.	<i>Judaszowiec</i>
" <i>siliquastrum</i> L.	" <i>wschodni</i>

Chamaecyparis	Spach	Cyprysik
"	Lawsoniana Parl.	" Lawsona
"	" Allumii Beiss.	" " niebieski
"	" glauca Beiss.	" " siny
"	" erecta Sudw.	" " wzniesiony
"	" lutea Beiss.	" " złoty
"	Nootkaensis Spach.	" nutkajski
"	" var.pendula Schn."	" " zwisający
"	obtusa S.et Z.	" tępolistny, japoński
"	" var.aurea larr.	" " złocisty
"	pisifera Endl.	" groszkowy
z "	" var.filifera Beiss."	" " nitkowaty
"	" var.aurea hort."	" " " złocisty
"	" var.plumosa aurea hort."	" " pierzasty złocisty
"	" var.squarrosa Mast."	" " drobnoszpilkowy
Chaenomeles	japonica Ldl.	Pigwa japońska, pigwowiec
"	" var.alpina Maxim.	" " alpejska
"	lagenaria Koidz.	" chińska
Chionanthus	virginica L.	Sniegowiec wirgiński
Cladrastris	lutea K.Koch	Strączyn złoty
Clematis	L.	Powojnik
"	alpina Mill.	" alpejski
"	vitalba L.	" wyniosły
Clethra	alnifolia L.	Orszelina zwyczajna
Colutea	L.	Moszeniec
"	arborescens L.	" południowy
Cornus	L.	Dereń
"	alba L.	" biały
"	" var.elegantissima variegata, hort."	" " biało-pstry
"	" var.Kesselringii Rehd.	" " Kesselringa
"	" var.sibirica Loud.	" " syberyjski

<i>Cornus florida</i> L.	Dereń kwiecisty
" <i>kousa</i> Buerg.	" <i>kousa</i>
" <i>mas</i> L.	" <i>jadalny</i>
" <i>officinalis</i> S. et Z.	" <i>japoński</i>
" <i>sanguinea</i> L.	" <i>świdwa</i>
" <i>stolonifera</i> Mchx.	" <i>rozłogowy</i>
" " <i>var. flaviramea</i> Rehd.	" " <i>żółtogałazkowy</i>
<i>Corylopsis</i> S. et Z.	Leszczynowiec
<i>Corylus avellana</i> L.	Leszczyna
" " <i>var. aurea</i> Kirchn.	" <i>szłocista</i>
" " <i>var. atripurpurea</i> Winkl.	" <i>ciemnopurpurowa</i>
" <i>columna</i> L.	" <i>turecka</i>
" <i>maxima</i> Mill.	" <i>południowa, Lamberta</i>
" " <i>var. atripurpurea</i>	" " <i>ciemnopurpurowa</i>
<i>Cotinus coggygia</i> Scop.	Perukowiec południowy
" " <i>var. purpureus</i> Rehd.	" " <i>purpurowy</i>
" " <i>var. rubrifolia</i> Spaeth.	" " <i>czerwonolistny</i>
<i>Cotoneaster acutifolia</i> Turcz.	Irga ostrolistna
" <i>adpressa</i> Bois.	" <i>położona</i>
" <i>Dammeri</i> C. Schn.	" <i>rozesłana</i>
" <i>Dielsiana</i> Pritz.	" <i>Dielsa</i>
" <i>horizontalis</i> Dene.	" <i>pozioma</i>
" <i>integerrima</i> Med.	" <i>zwyczajna</i>
" <i>lucida</i> Schlecht.	" <i>lśniaca</i>
" <i>melanocarpa</i> Lodd.	" <i>czarna</i>
" <i>microphylla</i> Wall.	" <i>drobnolistna</i>
" <i>nansuanica</i> Regel.	" <i>chińska</i>

Crataegus L.	Głóg
" crus-galli L.	" „kogucia ostroga"
" intricata Lge.	" szkarłatny
" monogyna Jacq.	" jednoszyjkowy
" " stricta Rehd.	" kolumnowy
" oxyacantha L.	" dwuszyjkowy
" punctata Jacq.	" kropkowany
" sanguinea Pall.	" krwisty
Crataegomespilus Jonin	Krategomespilus
Cydonia oblonga Mill.	Pigwa pospolita
Cytisus L.	Szczodrzeniec
" nigricans L.	" czerniejący
" purpureus Scop.	" purpurowy
" ratisbonensis Schaff.	" rozesłany
Daphne cneorum L.	Wawrzynek główkowaty
" mezereum L.	" wilcze łyko
Davidia Baill.	Davidia
Decaisnea Hook. et Thoms.	Palcznik
Deutzia gracilis S. et Z.	Żylistek japoński
" Lemoinei Lemoine	" Lemoina
" magnifica Rehd.	" wspaniały
" scabra Thunb.	" szorstki
" Vilmorinae Lemoine	" Vilmorina
Diervillea Adans.	Zadrzewnia
" rivularis Gatt.	" włochata
Dirca palustris L.	Dębik ośmiopłatkowy xxxx Dirka błotna
Dryas octopelata L.	Oliwnik Dębik ośmiopłatkowy
Elaeagnus L.	Oliwnik
" angustifolia L.	" wąskolistny
" argentea Pursh.	" srebrzysty
" multiflora Thunb.	" jadalny

<i>Empetrum nigrum</i> L.	Bażyna czarnojagodowa
<i>Erica</i> L.	Wrzosiec
" <i>carnea</i> L.	" alpejski, czerwony
" <i>tetralix</i>	" bagienny
<i>Evodia</i> Forst.	Ewodia
<i>Evonymus</i> L.	Trzmielina
" <i>alata</i> Reg.	" oskrzydłona
" <i>europaea</i> L.	" zwyczajna
" <i>latifolia</i> Scop.	" wielkoowocowa
" <i>nana</i> M.B.	" niska
" <i>radicans</i> Sieb.	" pnąca
" <i>verrucosa</i> Scop.	" brodawkowata
<i>Exochorda</i> Ldl.	...
<i>Fagus</i> L.	Buk
" <i>silvatica</i> L.	" zwyczajny
" " <i>var.atropunicea</i> West.	" " ciemnogranatowy
" " <i>var.atripurpurea</i> Reg.	" " ciemnoczerwony
" " <i>var.purpurei-pendula</i> Rehd.	" " purpurowy zwisający
" " <i>var. pendula</i>	" " zwisający
<i>Forsythia</i> Vahl.	Forsycja
" <i>europaea</i> Deg.et Bald.	" europejska
" <i>suspensa</i> Vahl.	" zwisająca
" <i>viridissima</i> Ldl.	" zielona
<i>Fraxinus</i> L.	Jesion
" <i>americana</i> L.	" amerykański
" <i>excelsior</i> L.	" wyniosły
" " <i>var.aurea</i> Willd.	" " złocisty
" " <i>var.globosa</i> Deegen.	" " kulisty
" " <i>var.monophylla</i> Desf.	" " pojedynczolistny
" " <i>var.pendula</i> Ait.	" " zwisający
" <i>ornus</i> L.	" mannowy
" <i>oxycarpa</i> Willd.	" ostroowocowy

Genista L.	Janowiec
" germanica L.	" ciernisty
" tinctoria L.	" barwierski
Ginkgo biloba L.	Mikorząb
Gleditschia triacanthos L.	Trójglicznia
Gymnocladus dioica	Kłak kanadyjski
Halesia tetraptera Ellis L.	Ośnieża czteroskrzydła
Halimodendron halodendron Voss.	Słonisz srebrzysty
Hamamelis L.	Oczar, Orzech czarnoksięski
Hedera helix L.	Bluszcz pospolity
Helianthemum Adans.	Posłanek
Hippophaë rhamnoides L.	Rokitnik zwyczajny
Holodiscus Maxim.	Pustokreźnik
Hydrangea L.	Hortensja
" arborescens L.	" drzewiasta
" macrophylla DC.	" ogrodowa
" paniculata Sieb.	" wiechowata
" petiolaris S. et Z.	" pnąca
" serrata DC.	" piórkowana
Hypericum L.	Dziurawiec
Iberis L.	Ubiorek
Ilex aquifolium L.	Ostrokrzew
Jasminum nudiflorum Ldl.	Jaśmin nagokwiatowy
Juglans L.	Orzech
" cinerea L.	" szary
" mandschurica Maxim.	" mandżurski
" nigra L.	" czarny
" regia L.	" włoski
" Sieboldiana Maxim.	" Siebolda

Juniperus L.	Jałowiec
" chinensis L.	" chiński
" " var. Sargenti Henry	" " Sargenta
" communis L.	" zwyczajny
" " var. hibernica Gord.	" " kolumnowy
" " var. suecica Ait.	" pińczny szwedzki
" horizontalis Moench.	" płożący
" " var. Douglasii Rehd.	" " Duglasy
" sabina L.	" sawina
" " var. tamariscifolia Ait.	" " tamaryszkolistny
" virginiana L.	" wirgiński
" " var. glauca Carr.	" " modry
Kalmia L.	Kalmia
" angustifolia L.	" drobnolistna
" latifolia L.	" wielkolistna
Kerria japonica DC.	Złotlin japoński
Koelreutera paniculata Laxm.	Mydzeniec wiechowaty
Kolkwitzia Graebn.	Kolkwiczja
Laburnum alpinum Bercht. et Prsl.	Złopokap alpejski
" anagyroides Med.	" zwyczajny
Larix Mill.	Modrzew
" europaea DC.	" europejski
" leptolepis Murr.	" japoński
" polonica Racib.	" polski
" sibirica Ledeb	" syberyjski
Lauricerasus officinalis	Laurośliwa zwyczajna, laurowiśnia
" schipkaensis Spaeth	" szypkajska
" Zabeliana Spaeth.	" Zabela
Lavandula vera DC.	Lawenda
Ledum palustre L.	Bagno zwyczajne
Lespedeza bicolor Turcz.	Lespedeza dwubarwna

<i>Ligustrum ovalifolium</i>	Hassk.	Liguster kalifornijski, jajolistny
"	<i>Regelianum</i> Koehne	" Regela
"	<i>vulgare</i> L.	" pospolity
"	" <i>var. aureum</i> Jaeg.	" " złocisty
"	" <i>var. lodense</i> hort.	" " lodeński
<i>Liquidambar styraciflura</i>	L.	Ambrowiec amerykański
<i>Liriodendron tulipifera</i>	L.	Tulipanowiec
<i>Lonicera alpigena</i>	L.	Suchodrzew alpejski
"	<i>Brownii</i> <i>var. fuchsioides</i> /Rehd.	Wiciokrzew Browna szkarłatny
"	<i>canadensis</i> Marsh.	Suchodrzew kanadyjski
"	<i>caprifolium</i> L.	Wiciokrzew przewiercień
"	<i>coerulea</i> L.	Suchodrzew błękitny
"	<i>orientalis</i> Lam.	" wschodni
"	<i>Maackii</i> Maxim.	" Maacka
"	<i>Morrowii</i> A. Gray	" Morrowa
"	<i>nigra</i>	" czarny
"	<i>periclymenum</i>	Wiciokrzew pomorski
"	<i>pileata</i> Oliv.	Suchodrzew chiński
"	<i>spinosa</i> <i>var. Albertii</i> Rehd.	" Alberta
"	<i>tatarica</i> L.	" tatarski
"	" <i>var. nana</i> Alphand	" " niski
"	<i>Tellmanniana</i> Magyar.	Wiciokrzew Tellmanna
"	<i>tibetica</i> Bur. et Franch.	Suchodrzew tybetański
"	<i>xylosteum</i> L.	" zwyczajny
<i>Lycium</i>	L.	Kolcowój
"	<i>halimifolium</i> Mill.	" pospolity
<i>Maclura pomifera</i>	C. Schn.	Żółtnica pomarańczowa
<i>Magnolia</i>	L.	Magnolia
"	<i>acuminata</i> L.	" drzewiasta
"	<i>denudata</i> Desrouss.	" naga, Yulan
"	<i>kobus</i> Thunb.	" japońska
"	<i>Soulangeana</i> Soul.	" Soulangea

Magnolia tripetala L.	Magnolia parasolowata
Mahonia aquifolium Nutt.	Mahonia pospolita
Malus Mill.	Jabłkoń
" baccata Borkh.	" jagodowa
" floribunda Sieb.	" kwiecista
" Halliana Koehne	" Halla
" pumila var. Niedzwetzkyana /C. Schn.	" Niedźwiedzkiego
" " var. Eleyi Rehd.	" Eleya
" purpurea Rehd.	" purpurowa
" Sargentii Rehd.	" Sargenta
" Scheideckeri Zabel	" Scheideckera
" " var. pendula hort.	" " zwisająca
" toringo Sieb.	" japońska
Mespilus germanica L.	Nieszpułka zwyczajna
Morus L.	Morwa
" alba L.	" biała
" " var. pendula Dipp.	" " zwisająca
" nigra L.	" czarna
Myrica cerifera L.	Woskownica amerykańska
" gale L.	" europejska
Nyssa silvatica Marsh.	Błotnia leśna
Ostrya carpinifolia Scop.	Chmielgrab europejski
Oxyccocos quadripetala Gilib.	Żórawina błotna
Pachysandra Mohz.	Rumianka
Paeonia suffruticosa Andr.	Piwonia drzewiasta
Padus racemosa L.	Czeremcha zwyczajna
" serotina Ehrch.	" amerykańska
" tomentosa Thunb.	" omszona
" virginiana L.	ri" wirgińska

Parrotia persica	C.A.Mey	Parrocja perska
Parthenocissus quinquefolia	<u>Planch.</u>	Winobluszcz pięciolistkowy
"	tricuspidata <u>Planch.</u>	" japoński
Paulownia	S.et Z.	Paulownia
Periploca graeca	L.	Obwojnik grecki
Phellodendron	Rupr.	Korkowiec
Philadelphus	L.	Jaśminowiec
"	coronarius L.	" wonny
"	" var.pumilus <i>Went.</i>	" " kręki karłowaty
"	cymosus Rehd.	" baldaszkowy
"	Falconeri Sarg.	" Falkonera
"	Gordonianus Ldl.	" Gordona
"	grandiflorus Willd.	" wielkokwiatowy
"	insignis Carr.	" letni
"	Lemoinei Lemoine	" Lemoina
"	microphyllus Gray	" drobnolistny
"	pekinensis Rupr.	" pekiński
"	pubescens Lois.	" owłosiony
"	purpurei-maculatus <u>Lemoine</u>	" czerwonoplamisty
"	virginialis Rehd.	" paniński
Photinia villosa	DC.	Głógownik kosmaty
Physocarpus opulifolius	Maxim.	Pęcherznica kalinolistna
"	" var.luteus <u>Zabel</u>	" " złocista
Picea	Link.	Świerk
"	canadensis Britt.	" kanadyjski, biały
"	" var.conica Rehd.	" " karłowaty
"	Engelmannii Engelm.	" Engelmana
"	excelsa Link.	" pospolity
"	" var.inversa Nash.	" " zwieszony
"	" var.finedonensis Nash.	" " żółtoigłowy

<i>Picea excelsa</i> var. <i>prostrata</i> Schn.	Swierk	pospolity	ścielący się
" " var. <i>pyramidalis</i> Voss.	"	"	piramidalny
" " var. <i>Remontii</i> Rehd.	"	"	Remonta
" " var. <i>virgata</i> Th. Fries	"	"	wężowy
" <i>mariana</i> B.S.P.	"		czarny
" <i>omorica</i> Furk.	"		serbski
" <i>orientalis</i> Carr.	"		kaukaski
" <i>pungens</i> Engel.	"		kolący
" " var. <i>argentea</i> Beiss.	"	"	srebrzysty
" " var. <i>glauca</i> Rehd.	"	"	modry
" <i>sitchensis</i> Carr.	"		sitkajski

Pieris D. Don

Pieris

Pinus Banksiana Lamb.

Sosna Banka

" <i>cembra</i> L.	
" <i>montana</i> Mill.	
" " var. <i>pumilio</i> Zenari	
" <i>nigra</i> Arnold.	
" " var. <i>austriaca</i> Ashers. et Graebn.	
" <i>silvestris</i> L.	
" <i>strobus</i> L.	

" limba
" górska
" " rozestana
" czarna
" " . austriacka
" zwyczajna
" Wędmuta

Pirus Calleryana Dene

Grusza drobnoowocowa

" <i>communis</i> L.	
" <i>salicifolia</i> Pall.	
" <i>ussuriensis</i> Maxim.	

" pospolita
" wierzbolistna
" usuryjska

Platanus L.

Platan

" <i>acerifolia</i> Willd.	
" <i>orientalis</i> L.	

" klonolistny
" wschodni

Polygonum Aubertii L.

Rdest Auberta

" <i>baldschuanicum</i> Reg.	
------------------------------	--

" baldszuański

Populus L.

"	alba	L.
"	"	var.nivea Ait.
"	"	var.pyramidalis Bge
"	angulata	Ait.
"	berolinensis	Dipp.
"	canadensis	Mnch.
"	"	var.aurea Rehd.
"	"	var.marylandica Rehd.
"	"	var.serotina
"	candicans	Ait.
"	canescens	Sm.
"	nigra	L.
"	"	var.italica Dur.
"	koreana	Rehd.
"	lasiocarpa	Oliv.
"	laurifolia	Ledeb.
"	Maximowiczii	Henry
"	robusta	C.Schn.
"	Simonii	Carr.
"	"	var.fastigiata C.Schn.
"	tremula	L.
"	"	var.pendula Loud.
"	tremuloides	Mchz.
"	Wilsonii	C.Sch.

Topola

"	biała, białodrzew
"	" srebrzysta
"	" piramidalna, Bollego
"	żebrowana
"	berlińska
"	kanadyjska
"	" złocista
"	" holenderska
"	" późna
"	włochata
"	szara
"	czarna
"	włoska
"	koreańska
"	wielkolistna
"	laurolistna
"	Maksymowicza
"	bujna, niekłańska
"	Simona, chińska
"	" piramidalna
"	osika
"	" zwisająca
"	amerykańska
"	Wilsona

Potentilla L.

" fruticosa L.

Pięciornik

" krzewiasty

Prunus L.

" cerasifera Ehrh.

" " var.atripurpurea Dipp.

" " var.divaricata Bailey

" " var.Woodii W.Wood

Sliwa

" kaukaska

" ~~kaukaska~~
ciemnopurpurowa

" kaukaska, alycza

" " Wooda

<i>Prunus domestica</i> L.	Sliwa domowa, węgierka
" <i>insititia</i> L.	" lubaszka
" <i>spinosa</i> L.	" tarnina
<i>Pseudotsuga taxifolia</i> Brit.	Daglezja zielona
" " var. <u><i>glauc</i></u> <u><i>Schn.</i></u>	" " sina
<i>Ptelea trifoliata</i> L.	Parczelina trójlistkowa
<i>Pterocarya fraxinifolia</i> Spach	Skrzydłorzech kaukaski
<i>Pterostyrax hispida</i> S. et Z.	Styrakowiec japoński
<i>Pyracantha coccinea</i> Roem.	Ognik ciernisty
Quercus	Dąb
" <i>alba</i> L.	" biały
" <i>borealis maxima</i> Sarg.	" czerwony
" <i>cerris</i> L.	" burgundski, frędzelkowy
" <i>coccinea</i> Münchh.	" szkarłatny
" <i>palustris</i> L.	" błotny
" <i>robur</i> L.	" szypułkowy
" " var. <i>fastigiata</i> Ktze.	" " piramidalny
" <i>sessiliflora</i> Salisb.	" bezszypułkowy
Rhamnus L.	Szakłak
" <i>alpina</i> L.	" alpejski
" <i>cathartica</i> L.	" pospolity
" <i>frangula</i> L.	Kręszyna pospolita
Rhododendron L.	Różanecznik
" <i>flavium</i> G. Don.	" żółty, azalia pontycka
" <i>hirsutum</i> L.	" alpejski, kosmaty
" <i>molle</i> G. Don.	" chiński, azalia chińska
<i>Rhodotypus kerrioides</i> S. et Z.	Różowiec biały, japoński
Rhus canadensis Marsh.	Sumak kanadyjski
" <i>glabra</i> L.	" nagi
" <i>radicans</i> L.	" pnący
" <i>typhina</i> L.	" wirgiński, octowiec

Ribes	L.	Porzeczka
"	alpinum L.	" alpejska
"	" var.pumilum Ldl.	" " niska
"	" var.aureum Pynaert	" " złocista
"	floridum L'Hér.	" amerykańska
"	Gordonianum Lem.	" Gordona
"	glossularia L.	Agrest
"	nigrum L.	Porzeczka czarna
"	rubrum petraeum Wulf.	" karpacka
"	rubrum L.	" czerwona
"	sanguineum Pursh.	" krwista
"	" var.atrisanguineum <u>/Kirchn.</u>	" ciemno-krwista
Robinia	hispida L.	Robinia najeżona
"	Holdtii Beissen.	" Holdta
"	Kelseyi Hutchins	" Kelseya
"	neomexicana Gray	" nowo-meksykańska
"	pseudacacia L.	" fałszywa akacja
"	" var.Bessoniana <u>/Kirchn.</u>	" kulista Bessona
"	" var.erecta Rehd.	" wyprostowana
"	" var.inermis Kirchn.	" kulista bezbronna
"	viscosa Vent.	" kleista
Rosa	alpina L.	Róża alpejska
"	canina L.	" dzika, szypszyna
"	centifolia L.	" stulistna
"	cinnamomeae L.	" girlandowa
"	gallica L.	" francuska
"	omeiensis Rolfe	" czteropłatkowa
"	Roxburghii Tratt.	" drobnolistkowa
"	rubiginosa L.	" rdzawa, jabłkowa
"	rubrifolia Vill.	" czerwonolistna
"	rugosa Thunb.	" pomarszczona, japońska

Rosa spinosissima L.	Róża gęstokoleczasta, pimpinelka
" Sweginzowii Koehne	" wysoka, Sweginzowa
Rubus caesius L.	Jeżyna sinojadowa, popielica
" fruticosus L.	" fałdowana
" idaeus L.	" malina
" odoratus L.	" wonna
" spectabilis Pursh.	" zachodnia
Salix L.	Wierzba
" acutifolia Willd.	" ostrolistna, kaspijska
" alba L.	" biała
" " var. britzensis Spaeth.	" " zwisająca czerwonopędowa
" " var. pyramidalis hort.	" " piramidalna
" " var. vitellina pendula <u>/Kórnik</u>	" " złotopędowa zwisająca
" " var. vitellina pendula <u>/Rehd.</u>	
" aurita L.	" uszata
" caprea L.	" iwa
" " var. pendula Th. Lang	" " zwisająca
" cinerea L.	" szara, łoża
" daphnoides Vill.	" wawrzynkolistna
" elegantissima K. Koch	" płacząca
" fragilis L.	" krucha
" " var. sphaerica Hryn. <u>/et Kob.</u>	" " kulista
" herbacea L.	" nibyzielna
" lapponum L.	" laponńska
" lucida Muehlbg.	" lśniąca
" Matsudana Koidz.	" Matsudy
" pentandra L.	" laurowa
" purpurea L.	" purpurowa, wiklina
" " var. nana hort.	" " niska
" repens L.W.	" rokita
" reticulata L.	" żyłkowana
" rosmarinifolia L.	" rozmarynolistna
" viminalis L.	" wiciowa, witwa

<i>Sarothamnus scoparius</i>	Wimm.	Żarnowiec miotlasty
<i>Sambucus</i>	L.	Bez
"	<i>canadensis</i> L.	" kanadyjski
"	" var. <i>aurea</i> Cowell	" " złotolistny
"	<i>nigra</i> L.	" czarny
"	" var. <i>albivariegata</i> West.	" " biało-pstry
"	<i>racemosa</i> L.	" koralowy
"	" var. <i>plumosa aurea</i> <u>/de Voos</u>	" " strzępiasty złoty
<i>Sciadopitys verticillata</i>	S. et Z.	Sońnica japońska
<i>Schizandra chinensis</i>	Baill.	Cytryniec chiński
<i>Schizophragma hydrangeoides</i>	S. et Z.	Przywarka japońska
<i>Sibiraea</i>	Maxim.	Sibiria
<i>Solanum dulcamara</i>	L.	Psianka słodkogórz
<i>Sophora</i>	L.	Perełkowiec, Szupin
"	<i>japonica</i> var. <i>pendula</i> Loud.	" japoński zwisający
<i>Sorbaria Aitchisonii</i>	Hemsl.	Tawlina wąskolistna
"	<i>sorbifolia</i> A. Br.	" jarzębinolistna
<i>Sorbus</i>	L.	Jarząb
"	<i>aria</i> L.	" mączny, mąkinia
"	<i>aucuparia</i> L.	" pospolity
"	" var. <i>moravica</i> Zengerl.	" " jadalny
"	" var. <i>pendula</i> Kirchn.	" " zwisający
"	<i>domestica</i> L.	" domowy
"	<i>hybrida</i> L.	" pośredni
"	<i>intermedia</i> Pers.	" szwedzki
"	<i>terminalis</i> Crantz	" brekinia
<i>Spiraea</i>	L.	Tawuła
"	<i>albiflora</i> Zbl.	" białokwiatna
"	<i>arguta</i> Zbl.	" drobnolistna
"	<i>chamaedryfolia</i> var. <i>ulmi-</i> <u>/folia Maxim.</u>	" wiązolistna

<i>Spiraea hypericifolia</i> L.	Tawuka dziurawcolistna
" <i>japonica</i> L.	" japońska
" <i>media</i> Schmidt	" średnia
" <i>pruhoniciana</i> F.Zeman	" pruhonicka
" <i>pumila</i> Zbl.	" drobna
" " var. <i>Froebelii</i> Rehd.	" " Froebela
" " var. <i>Anthony Waterer</i> <u>/A. Waterer</u>	" " Antoni Waterer
" <i>salicifolia</i> L.	" wierzbolistna
" <i>Thunbergii</i> Sieb.	" Thunberga
" <i>trichocarpa</i> Nakai	" owłosiona, koreańska
" <i>trilobata</i> L.	" trójkątkowa
" <i>Van Houttei</i> Zbl.	" Van Houttea
<i>Staphylea colchica</i> Stev.	Kłokoczka kaukaska
" <i>pinnata</i> L.	" południowa
" <i>trifolia</i> L.	" trójlistkowa
<i>Stephanandra incisa</i> Zbl.	Tawulec pogięty
" <i>Tanakae</i> Franch.	" japoński
<i>Symphoricarpus albus</i> Blake	Śnieguliczka biała
" <i>orbiculatus</i> Mch.	" różowa
" " var. <i>variegatus</i> <u>/C. Schn.</u>	" " pstrolistna
<i>Syringa</i> L.	Lilak
" <i>Josikaea</i> Jacq.	" węgierski
" <i>persica</i> L.	" perski
" <i>villosa</i> Vahl.	" kosmaty
" <i>vulgaris</i> L.	" pospolity
<i>Tamarix</i> L.	Tamarynek
" <i>gallice</i> Webb.	" francuski
" <i>odessana</i> Stev.	" odeski
" <i>tetrandra</i> Pall.	" czteropęcikowy
" <i>pentandra</i> Pall.	" pięciopęcikowy

<i>Taxodium distichum</i> Rich.	Cypryśnik błotny
<i>Taxus</i> L.	Cis
" <i>baccata</i>	" pospolity
" " var. <i>aurea</i> Carr.	" " złocisty
" " var. <i>elegantissima</i> Beissn.	" " wczesny
" " var. <i>Dovastonii</i> Laws.	" " Dowastona
" " var. <i>fastigiata</i> Loud.	" " irlandski, piramidalny
" <i>media</i> var. <i>Hicksii</i> Rehd.	" pośredni Hicksa
<i>Thuja</i> L.	Żywotnik
" <i>gigantea</i> Nutt.	" olbrzymi
" <i>occidentalis</i> L.	" zachodni
" " var. <i>aurea</i> Nels.	" " złocisty
" " var. <i>columna</i> Spaeth	" " kolumnowy
" " var. <i>Ellwangeriana</i> Beissn.	" " Ellwangerera
" " " " <i>aurea</i> / <u>Beissn</u>	" " " złocisty
" " var. <i>lutescens</i> Hesse	" " żółtawy
" " var. <i>Rosenthali</i> Olbr.	" " Rosenthala
" " var. <i>Vervaeneana</i> Gord.	" " Vervaena
" <i>orientalis</i> L.	" wschodni
" " var. <i>aurea</i> Dauvesse	" " złocisty
<i>Thuiaopsis dolabrata</i> S. et Z.	Żywotnikowiec japoński
<i>Tilia</i> L.	Lipa
" <i>alba</i> K. Koch	" biała
" <i>americana</i> L.	" amerykańska
" <i>cordata</i> Mill.	" drobnolistna
" <i>euchlora</i> K. Koch	" krynska
" <i>japonica</i> Simonk.	" japońska
" <i>mongolica</i> Maxim.	" mongolska
" <i>petiolaris</i> Hook.	" zwisająca srebrzysta
" <i>platyphyllos</i> Scop.	" szerokolistna
" " var. <i>pyramidalis</i> Kirchn.	" " piramidalna

<i>Tilia tomentosa</i> Mneh.	<i>Lipa srebrzysta, węgierska</i>
" <i>spectabilis</i> Bipp.	" <i>Moltkego, okazała</i>
" <i>vulgaris</i> Hayne	" <i>holenderska</i>
<i>Tsuga canadensis</i> Carr.	<i>Choina kanadyjska</i>
" " <i>var.pendula</i> Beiss.	" " <i>zwisająca</i>
" <i>caroliniana</i> Engl.	" <i>karolińska</i>
" <i>Mertensiana</i> Sarg.	" <i>Mertensa</i>
<i>Ulmus</i> L.	<i>Wiąz</i>
" <i>foliacea</i> Gilib.	" <i>pospolity</i>
" " <i>var.Dampieri</i> Rehd.	" " <i>Dampiera</i>
" " <i>var.umbraculifera</i> Rehd.	" " <i>kulisty</i>
" <i>laevis</i> Pall.	" <i>szypułkowy, limak</i>
" <i>scabra</i> Mill.	" <i>górski, brzost</i>
" " <i>var.fastigiata</i> Rehd.	" " <i>piramidalny</i>
" " <i>var.pendula</i> Rehd.	" " <i>zwisający</i>
<i>Vaccinium</i> L.	<i>Borówka</i>
" <i>myrtillus</i> L.	" <i>czernica</i>
" <i>uliginosum</i> L.	" <i>bagienna</i>
" <i>vitis idaea</i> L.	" <i>brusznica</i>
<i>Viburnum</i> L.	<i>Kalina</i>
" <i>acerifolium</i> L.	" <i>klonolistna</i>
" <i>alnifolium</i> Marsh.	" <i>olszolistna</i>
" <i>Carlesii</i> Hemsl.	" <i>koreańska, Carlesa</i>
" <i>dentatum</i> L.	" <i>ząbkowana</i>
" <i>dilatatum</i> Thunb.	" <i>szorstkowłosa</i>
" <i>lantana</i> L.	" <i>hordowina</i>
" <i>lentago</i> L.	" " <i>amerykańska</i>
" <i>opulus</i> L.	" <i>koralkowa</i>
" " <i>var.aureum</i> hort.	" " <i>złociста</i>
" " <i>var.pygmaeum</i> hort.	" " <i>karłowa</i>
" " <i>var.sterile</i> DC.	" " <i>plona, buldenez</i>

<i>Viburnum prunifolium</i> L.	<i>Kalina śliwolistna</i>
" <i>pubescens</i> Pursh.	" <i>omszona</i>
" <i>rhytidophyllum</i> Hemsl.	" <i>zwisłolistna</i>
" <i>tomentosum</i> Thunb.	" <i>japońska</i>
" <i>Sargentii</i> Koehne	" <i>Sargenta</i>
<i>Vinca major</i> L.	<i>Barwinek większy</i>
" <i>minor</i> L.	" <i>pospolity</i>
<i>Vitis amurensis</i> Rupr.	<i>Winorośl amurska</i>
" <i>Kaempferi</i> K.Koch	" <i>Kampfera</i>
" <i>vulpina</i> L.	" <i>pachnąca</i>
<i>Weigela florida</i> S.et Z.	<i>Waigelia cudowna</i>
" <i>floribunda</i> S.et Z.	" <i>kwiecista</i>
<i>Wistaria sinensis</i> Sweet	<i>Słodlin japoński, glicynia</i>
<i>Yucca</i> L.	<i>Krepla</i>
<i>Zelkova carpinifolia</i> K.Koch	<i>Brzostownica kaukaska</i>
" <i>serrata</i> Mak.	" <i>japońska</i>

Ważniejsze synonimy

Acer saccharinum = *A. dasycarpum*

" " *Wieri* = *A. s. laciniatum*

Aesculus hippocastanum umbraculifera = *A. h. var. globosa*

Andromeda calyculata = *Chamaedaphne calyculata*

Armeniaca vulgaris = *Prunus armeniaca*

Betula verrucosa var. dalearlica = *Betula alba var. laciniata*

Campsis = *Bignonia* = *Tecoma*

Cerasus = *Prunus*

" *vulgaris* = *Prunus cerasus*

Cornus alba var. elegantissima variegata = *C. a. var. fol. arg. elegans*

Cotinus coggygria = *Rhus cotinus*

Ootoneaster Dammeri = *C. humifusa*

Cydonia oblonga = *C. vulgaris*

Cytisus scoparius = *Sarothamnus scoparius*

Eleagnus multiflora = *E. edulis* = *E. longipes*

Evonymus radicans = *E. r. var. acuta*

Fraxinus excelsior var. monophylla = *F. e. var. diversifolia*

Halimodendron halodendron = *H. argenteum*

Juniperus procumbens = *J. chinensis var. Sargentii*

Laburnum anagyroides = *L. vulgare* = *Cytisus laburnum*

Larix europaea = *L. decidua*

" *leptolepis* = *L. Kaempferi*

Laurocerasus = *Prunus laurocerasus*

Lavandula vera = *L. spica*

Lycium halimifolium = *L. vulgare*

Magnolia denudata = *M. Yulan*

Paeonia suffruticosa = *P. arborea*

Padus = *Prunus padus*

Picea canadensis = *P. alba* = *P. glauca*

" " *var. conica* = *P. glauca var. albertiana conica*

" *excelsa var. prostrata* = *P. e. var. procumbens*

Pinus montana = *P. mugo*
 " " var. *pumilio* = *P. m. prostrata* = *Pinus mugo pumilio*
Populus alba var. *pyramidalis* = *P. a. var. Bolleana*
 " *marylandica* = *P. canadensis* var. *Marylandica*
 " *nigra* var. *italica* = *P. n. var. pyramidalis* = *P. italica*
Prunus cerasifera var. *atropurpurea* = *P. c. var. Pissartii*
 " " var. *Woodii* = *P. c. var. Spaethiana*
Quercus robur = *Q. pedunculata*
Rhododendron flavum = *Azalea pontica*
 " *molle* = *Azalea mollis*
Rhus radicans = *R. toxicodendron* var. *radicans*
Ribes floridum = *R. americanum*
Robinia pseudacacia var. *erecta* = *R. p. var. monophylla fastigiata*
 " " var. *inermis* = *R. p. var. umbraculifera*
Rosa alpina = *R. pendulina*
 " *rubiginosa* = *R. eglanteria*
 " *spinosissima* = *R. pimpinellifolia*
Rubus fruticosus = *R. plicatus*
Salix alba var. *britzensis* = *S. a. var. vitellina britzensis*
 " " var. *vitellina pendula* = *S. a. var. tristis*
 " *rosmarinifolia* = *S. repens* var. *rosmarinifolia* = *S. r. var. angustifolia*
Spiraea pumila = *S. bumalda*
Symphoricarpos albus = *S. racemosus*
Thuia gigantea = *T. plicata*
Tilia spectabilis = *T. Moltkei*
 " *tomentosa* = *T. argentea*
Ulmus foliacea = *U. campestris*
 " *scabra* = *U. glabra* = *U. montana*
 " *laevis* = *U. effusa* = *U. pedunculata*
Vaccinium oxycoccos = *Oxycoccos quadripetala*
Vitis Kaempferi = *Vitis Coignetiae*
 " *vulpina* = *Vitis odoratissima*
Weigela florida = *Diervillea florida*

